

Osnovna šola
Ivana Tavčarja Gorenja vas

Pestrost uradnih jezikov Evropske unije in pomembnost učenja tujih jezikov

sociologija
raziskovalna naloga

Avtorica: Neja BIČEK

Mentorica: Katja CEGNAR, univ. dipl. ped., mag. prof. razr. pouka
Somentorica: mag. Polona MLINAR BIČEK, prof. mat. in rač.

Gorenja vas, 2020

KAZALO

1	UVOD.....	1
2	TEORETIČNI DEL.....	2
	2.1 Kaj je Evropska unija?	2
	2.1.1 Zgodovina EU.....	2
	2.2 Glavne institucije EU	2
	2.3 Države v EU.....	3
	2.3.1 Prednosti držav EU	3
	2.3.2 Obveznosti držav EU.....	4
	2.3.3 Slabosti držav EU.....	4
	2.4 Slovenija v Evropski uniji	4
	2.5 Uradni jeziki EU.....	4
	2.5.1 Prevajalci	6
	2.5.2 Angleščina in francoščina.....	7
	2.5.3 Slovenščina v Evropski uniji	7
	2.6 Brexit – odhod Velike Britanije iz EU	8
	2.6.1 Angleščina po Brexitu.....	9
3	RAZISKOVALNI DEL	10
	3.1 METODOLOGIJA.....	10
	3.1.1 Opis vzorca raziskave	10
	3.1.2 Opis merskih inštrumentov	10
	3.1.3 Opis postopka zbiranja podatkov.....	10
	3.1.4 Obdelava podatkov	10
	3.2 REZULTATI.....	11
	3.2.1 Intervju s Tanjo Fajon, poslanko v Evropskem parlamentu.....	11
	3.2.2 Intervju z doc. dr. Ignacijem Fockom, asistentom na Filozofski fakulteti v..... Ljubljani	13
	3.2.3 Anketni vprašalnik za učence	15
	3.2.3.1 Slušno in bralno prepoznavanje jezikov	15
	3.2.3.2 Vpliv izstopa Velike Britanije iz EU na rabo angleščine	24
	3.2.3.3 Mnenje anketirancev o učenju tujih jezikov	26
	3.2.3.4 Situacija uporabe tujega jezika	27
	3.2.4 Anketni vprašalnik za občane.....	29
4	RAZPRAVA.....	32
5	ZAKLJUČEK	36
6	VIRI	37
7	PRILOGE	41

7.1	Priloga 1	41
7.2	Priloga 2.....	43

KAZALO SLIK / GRAFOV

Slika 1:	Zastava Evropske unije	2
Slika 2:	Države članice Evropske unije	3
Slika 3:	Slovenija v Evropski uniji.....	4
Slika 4:	Uradni jeziki Evropske unije.....	5
Slika 5:	Evropski dan jezikov	5
Slika 6:	Uporaba ustreznih slovarjev in ustrezne literature pri prevajanju	6
Slika 7:	Simultano tolmačenje; povezava tolmača in govorca preko slušalk	6
Slika 8:	Pomembnost učenja tujih jezikov.....	7
Slika 9:	Odhod Velike Britanije iz Evropske unije	9
Slika 10:	Evropska poslanka gospa Tanja Fajon.....	11
Slika 11:	doc. dr. Ignac Fock.....	13
Slika 12:	Besedilo v slovenščini	16
Slika 13:	Rapalska meja	34
Graf 1:	Prepoznavanje angleščine.....	16
Graf 2:	Prepoznavanje madžarščine	17
Graf 3:	Prepoznavanje bolgarščine	17
Graf 4:	Prepoznavanje danščine	18
Graf 5:	Prepoznavanje hrvaščine	19
Graf 6:	Prepoznavanje slovaščine	19
Graf 7:	Prepoznavanje italijanščine	20
Graf 8:	Prepoznavanje nemščine	20
Graf 9:	Prepoznavanje španščine	21
Graf 10:	Prepoznavanje francoščine	21
Graf 11:	Bralno prepoznavanje bolgarščine	22
Graf 12:	Bralno prepoznavanje nemščine	23
Graf 13:	Bralno prepoznavanje španščine.....	23
Graf 14:	Bralno prepoznavanje hrvaščine	24
Graf 15:	Angleščina po Brexitu.....	24
Graf 16:	Utemeljitev obstoja angleščine.....	25
Graf 17:	Učenje tujega jezika.....	25

Graf 18: Jezik z najpomembnejšo vlogo	26
Graf 19: Starost ob začetku učenja tujih jezikov.....	27
Graf 20: Sporazumevanje v tujih jezikih.....	27
Graf 21: Uporaba tujih jezikov	28
Graf 22: Spodbujanje k učenju tujih jezikov.....	28
Graf 23: Znanje tujih jezikov	29
Graf 24: Tuji jeziki anketiranih občanov za sporazumevanje.....	29
Graf 25: Poznavanje tujih jezikov naših prednikov	30
Graf 26: Spodbujanje k učenju tujih jezikov včasih	31
Graf 27: Spodbujanje k učenju tujih jezikov danes.....	31

Povzetek

Namen moje raziskovalne naloge je bil ugotoviti, ali učenci devetega razreda prepoznajo tuje jezike bližnjih sosednjih držav ter jezike, ki se jih učijo v šoli; ali določene jezike Evropske unije prepoznajo bolje po poslušanju ali po branju besedil v teh jezikih. Želela sem izvedeti, ali je danes po mnenju anketirancev znanje tujih jezikov pri nas bolj spodbujeno in boljše kot pred leti. Zanimalo me je tudi mnenje devetošolcev, evropske poslanke in jezikoslovca o morebitnem vplivu Brexita na rabo angleščine v evropskem prostoru in slovenskem šolskem sistemu.

Z raziskavo sem ugotovila, da so učenci dobro prepoznali vse tri na naši šoli poučevane jezike (angleščina, francoščina, nemščina). Dobro so prepoznali jezika nam najbližjih sosednjih držav, Italije in Hrvaške. Na prepoznavanje jezikov, tako poročajo učenci, vplivajo v veliki meri mediji (pojav španskih televizijskih serij) in potovanja v tujino.

Presenetilo me je dejstvo, da so učenci v večji meri tuje jezike prepoznali po branju besedila, ne po poslušanju.

Iz pridobljenih podatkov lahko sklepam, da je znanje tujih jezikov pri nas bolj spodbujeno kot pred leti, saj 93 % vrstnikov meni, da jih starši spodbujajo k učenju tujih jezikov, medtem ko je na isto vprašanje pritrdilno odgovorilo zgolj 62 % zaposlenih oziroma upokojenih občanov. Po navedbah Evropske komisije za izobraževanje se je starostna meja za učenje tujih jezikov v večini držav v zadnjih petnajstih letih znižala, kar tudi kaže na trend spodbujanja učenja jezikov.

Devetošolci in že omenjena intervjuvanca menijo, da Brexit ne bo vplival na rabo angleščine v evropskem prostoru. Po pridobljenih podatkih angleščina ostaja eden izmed uradnih jezikov Evropske unije, čeprav so mediji napovedovali drugače.

Raziskovalna naloga pokaže pomen znanja tujih jezikov. Večina učencev meni, da se jim zdi učenje tujih jezikov smiselno. Kot razloge za to so navajali potovanja, zaposlitev ... Tudi z združitvijo v Evropsko unijo so se pojavile potrebe po sodelovanju z drugimi državami in po komunikaciji v različnih jezikih, torej je učenje in znanje jezikov pomembno.

Ključne besede: Evropska unija, Brexit, uradni jeziki Evropske unije, učenje tujih jezikov, mediji

1 UVOD

V Evropi se za sporazumevanje med tujci po navadi največkrat uporablja angleščina. Tudi mi jo uporabljamo vsakodnevno: ko pišemo seminarske naloge, ko se jo učimo pri pouku, ko beremo navodila za uporabo, ko potujemo po drugih državah, ko smo na kakšnih konferencah, celo računalniški programi in spletne aplikacije so napisani v angleščini. Lahko bi rekli, da je znanje angleščine nujno potrebno. Kako pa je z znanjem drugih tujih jezikov, ali je bila angleščina vedno v ospredju? Kako vpliva družbeno-politično stanje na znanje tujih jezikov? Ali se je skozi zgodovino znanje tujih jezikov spreminjalo? To so vprašanja, ki so me vodila skozi raziskovalno nalogo. V medijih sem zasledila naslov članka »Kaj bo z angleščino, če se zgodi Brexit?« (<https://www.dnevnik.si/1042735705>, 20. 8. 2019), zato sem pridobila splošne podatke o sestavi institucij Evropske unije, vstopu Slovenije v EU, osredotočila sem se na uradne jezike EU in prevajalsko službo. Zanimalo me je, kaj Brexit pomeni in kakšni so prvi odzivi medijev v povezavi z Brexitom in rabo angleščine po Brexitu.

Iz analize podatkov sem želela izvedeti, ali se znanje in družbena naravnost do učenja tujih jezikov skozi zgodovino spreminjata, kaj vpliva na znanje tujih jezikov in na to, kateri izmed tujih jezikov je najbolj prepoznan. Ugotavljala sem tudi, kakšno mnenje imajo anketiranci o vplivu Brexita na angleščino v evropskem prostoru.

Postavila sem naslednje hipoteze:

H1: Večina učencev prepozna tuje jezike sosednjih in bližnjih držav ter jezike, ki se jih učijo v šoli.

H2: Večina učencev bolje prepozna tuje jezike po poslušanju kot po branju besedila.

H3: Večina anketirancev meni, da Brexit ne bo vplival na rabo angleščine v evropskem prostoru in slovenskem šolskem sistemu.

H4: Znanje tujih jezikov je v družbi bolj spodbujeno in boljše kot pred leti.

Za ugotavljanje pravilnosti hipotez sem uporabila različne metode dela. Prevladalo je iskanje literature z informacijami o Brexitu in njegovem vplivu v družbi, predvsem na jezikovnem področju. Sledilo je sestavljanje anketnih vprašalnikov za učence devetih razredov in občane občine Gorenja vas - Poljane. Analizirala sem izpolnjene vprašalnike in nekatere rezultate izrazila v grafih. Sestavila sem odprti intervju za poslanko Tanjo Fajon in doc. dr. Ignacija Focka.

Glavni namen izdelave raziskovalne naloge je ugotoviti vpliv Brexita na pozicijo angleškega jezika v evropskem prostoru. Ugotoviti sem želela tudi, v kolikšni meri poznajo tuje jezike moji vrstniki in naši predniki. V raziskovalnem delu bi rada poiskala vplive na prepoznavanje jezikov. Cilj moje raziskovalne naloge je razširiti prepričanje med mladimi, da je znanje tujih jezikov danes izrednega pomena. V nalogi sem predstavila pomen delovanja Evropske unije in se osredotočila na uporabo jezikov ter delovanje prevajalskih služb, katerih pomena se družba premalo zaveda.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Kaj je Evropska unija?

Evropska unija je združenje trenutno sedemindvajsetih evropskih držav in izvira iz treh skupnosti. V začetku je bila ustanovljena, da bi države gospodarsko sodelovale med seboj. Na nastanek Evropskih skupnosti je močno vplivala druga svetovna vojna, ki je vzpodbudila razmišljanje o evropskih povezavah, ki bi preprečile ponovne vojne med evropskimi narodi.

2.1.1 Zgodovina EU

Leta 1951 je bila ustanovljena prva Evropska skupnost za premog in jeklo (ESPJ), pogodba je bila podpisana v Parizu aprila 1951, veljati pa je začela julija 1952 (Grad et al., 2007). Ustanovnih držav je bilo šest: Belgija, Francija, Italija, Luksemburg, Nemčija in Nizozemska (https://europa.eu/european-union/about-eu/history_sl).

Leta 1957 sta bili ustanovljeni še dve drugi skupnosti: Evropska gospodarska skupnost (EGS) in Evropska skupnost za jedrsko energijo (EURATOM) (Grad, et al., 2007). 1. januarja 1973 se je število članic povečalo. Evropski uniji so se pridružile Danska, Irska in Združeno kraljestvo.

Leta 1979 so lahko evropski državljani prvič neposredno izvolili svoje evropske poslance, saj je Evropski parlament dobil večji vpliv na zadeve EU (https://europa.eu/european-union/about-eu/history_sl).

Leta 1993 se je s Pogodbo o Evropski uniji zgodila največja nadgradnja evropskih integracij. Vse tri skupnosti so se združile v novo ustanovljeno Evropsko unijo. V primerjavi s skupnostmi je Evropska unija predvidevala tudi politično sodelovanje med članicami in ne zgolj ekonomskega (Grad, et al., 2007).

Leta 2004 se je EU pridružilo kar 10 novih držav članic, leta 2007 pa še Bolgarija in Romunija. V letih od 2000 do 2009 je kar nekaj držav uvedlo skupno valuto – evro. (https://europa.eu/european-union/about-eu/history_sl). Do leta 2019 je članstvo iz šestih začetnih članic naraslo na osemindvajset članic. Leta 2020 se je z izstopom Velike Britanije število članic zmanjšalo na 27.

Slika 1: Zastava Evropske unije
Vir: Spletni vir 2

2.2 Glavne institucije EU

EU ima sedem institucij. To so:

- Sodišče Evropske unije: njegova naloga je, da zagotavlja, da se pravo EU spoštuje in razlaga enako v vseh državah članicah.
- Evropska komisija: sestavlja jo 27 članov, po eden iz vsake države članice; njena naloga je, da predlaga zakonodajo Parlamentu in Svetu, upravlja in izvaja politike ter proračun EU, izvaja zakonodajo EU ter zastopa Evropsko unijo, ko se pogaja o sporazumih med EU in drugimi državami.
- Računsko sodišče: njegova naloga je nadziranje pravilne porabe evropskega proračuna in presojanje porabljanja sredstev EU.

- Evropska centralna banka: njena naloga je izdajanje evra in nadzor na rezervami zlata držav.
- Evropski parlament: sestavlja ga 705 poslancev, njegova naloga je sprejemanje evropske zakonodaje ter nadziranje demokratičnosti delovanja evropskih institucij.
- Evropski svet: njegova vloga je skrb za razvoj zunanje in varnostne politike ter določanje smernic delovanja Unije.
- Svet Evropske unije: skupaj s Parlamentom sprejema zakone, usklajuje politiko držav članic in sklepa mednarodne sporazume med Unijo in drugimi državami (Kranjc, et al., 2019).

2.3 Države v EU

Trenutno EU sestavlja 27 držav članic. Z vstopom v EU si pridobijo nekatere ugodnosti, pa tudi obveznosti, ki jih bom naštevala v nadaljevanju.

Slika 2: Države članice Evropske unije
Vir: Spletni vir 3

2.3.1 Prednosti držav EU

Države, ki so članice Evropske unije, imajo kar nekaj prednosti. Te so:

- Večja prepoznavnost države,
- evropski trg,
- krepitev se gospodarskega razvoja,
- omogočanje zaposlitve v tujini,
- sodelovanje na področju ohranjanja naravne in kulturne dediščine,
- finančna podpora,
- ukinitvev carin,
- podpiranje tehnologije in raziskav v znanosti,
- enotna denarna valuta in krepitev vrednosti denarja.

2.3.2 Obveznosti držav EU

Kot članice Evropske unije imajo države tudi obveznosti, kot so:

- odgovorno delo državnih poslancev in uradnikov v institucijah EU,
- upoštevanje skupne zakonodaje in priporočil, sprejetih v institucijah EU,
- izvajanje obveznosti Schengenskega sporazuma,
- plačevanje določenih prispevkov v proračun unije.

2.3.3 Slabosti držav EU

Biti članica Evropske unije pa državi lahko prinese tudi nekaj slabosti, kot so:

- izguba samostojnega odločanja na nekaterih področjih,
- prispevanje denarja v evropski proračun,
- upoštevanje zakonov, ki bi jih država sama mogoče drugače zapisala,
- propad podjetij, ki niso bila sanirana pred vstopom v EU (<https://eucbeniki.sio.si>).

2.4 Slovenija v Evropski uniji

Slovenija je članica Evropske unije od leta 2004. Za pridružitve je morala prilagoditi slovensko zakonodajo, odpraviti razlike in ovire za doseganje ciljev ter delovanje notranjega trga Unije. 1. januarja 2007 se je Slovenija pridružila denarni uniji in prevzela skupno valuto večine držav EU – evro (<https://eucbeniki.sio.si>).

Slovenija ima v Evropskem parlamentu osem poslancev in je članica različnih mednarodnih organizacij:

- OZN: Slovenija se je pridružila leta 1992. OZN preprečuje vojne in revščino.
- NATO: Priključili smo se leta 2004. Slovenija je pridobila status varne države z nizko stopnjo poslovnega tveganja, priložnost sodelovanja v znanstvenem, tehnološkem in informacijskem okolju najbolj razvitih držav.
- OECD: Slovenija se je priključila leta 2010. Organizacija spodbuja učinkovito uporabo ekonomskih virov, raziskave in poklicno usposabljanje, finančno stabilnost in politike, ki zagotavljajo gospodarsko rast ter izobraževanje (Avbelj, et al., 2019).

Slika 3: Slovenija v Evropski uniji
Vir: Spletni vir 4

2.5 Uradni jeziki EU

Uradni jeziki Evropske unije so med seboj enakopravni, poleg tega, da so uradni jeziki, so tudi delovni jeziki Evropske unije. To pomeni, da se vse jezike lahko uporablja na zasedanjih Evropskega parlamenta, da se v vseh jezikih tiska uradni list skupnosti in da lahko pri odnosih z vsemi institucijami skupnosti vsak državljan držav članic EU uporablja katerega koli od teh jezikov, pravico pa ima tudi do odgovora v istem jeziku.

To načelo je bilo ustanovljeno že pred skoraj petdesetimi leti, ko je bila ustanovljena Evropska gospodarska skupnost. Takrat so postali prvi delovni in uradni jeziki francoščina, nemščina, italijanščina in nizozemščina. S širjenjem Evropske skupnosti se je večalo tudi število uradnih

in delovnih jezikov. Ker pa nekatere jezike govorijo v več državah, jih je manj kot držav članic. V Evropski uniji je 24 uradnih jezikov: angleščina, bolgarščina, češčina, danščina, estonščina, finščina, francoščina, grščina, hrvaščina, irščina, italijanščina, latvijščina, litovščina, madžarščina, malteščina, nemščina, nizozemščina, poljščina, portugalščina, romunščina, slovaščina, slovenščina, španščina in švedščina (Trunk Širca, et. al., 2012).

Od vseh ostalih institucij EU se Evropski parlament razlikuje po tem, da zagotavlja največjo možno mero večjezičnosti. Ker lahko vsak evropski državljani kandidira na volitvah za Evropski parlament, ne bi bilo razumno, da bi od poslancev Evropskega parlamenta zahtevali odlično znanje katerega koli od uradnih jezikov. Vsak poslanec pa ima pravico, da prebira in piše parlamentarne dokumente, posluša razprave in se izraža v svojem jeziku, kar je tudi zapisano v poslovniku Evropskega parlamenta. Zaradi finančnih in časovnih omejitev je po navadi dokumentov, ki so prevedeni v vse jezike, malo. Za vsakdanje poslovanje v Evropski komisiji se uporabljajo angleščina, francoščina in nemščina. V Evropskem parlamentu prevajajo dokumente v različne jezike glede na potrebo poslancev (<https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/sl/organisation-and-rules/multilingualism>). Do leta 1973 so zasedanja sodišč potekala večinoma v francoščini, današnja zasedanja pa potekajo tudi v angleščini.

Analize zadnjih let kažejo, da pri pogajanjih in predvsem kot delovni jezik prevladuje angleščina nad francoščino in nemščino ter seveda tudi nad ostalimi evropskimi jeziki.

V študiji, ki jo je podprla Evropska komisija, je bilo ugotovljeno, da se 83 % dijakov uči angleščino kot prvi tuji jezik, 32 % se jih uči francoščino in le 16 % se jih uči nemščino (Kalin Golob, 2001).

Slika 4: Uradni jeziki Evropske unije

Vir: Spletni vir 5

Slika 5: Evropski dan jezikov

Vir: Spletni vir 6

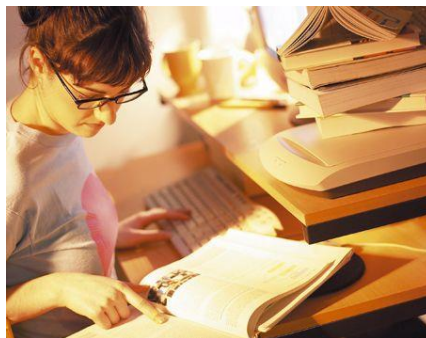
2.5.1 Prevajalci

Uradni jeziki EU so opredeljeni v uredbi. Z vsako novo pridruženo članico se le-ta spremeni in doda nov uradni jezik.

S trenutno 24 uradnimi jeziki je skupaj 552 možnih kombinacij prevajanja, saj se vsak jezik prevede v 23 drugih jezikov. Evropski parlament ima vzpostavljeno zelo dobro službo za tolmačenje, prevajanje in preverjanje pravnih besedil. Službe za nemoteno komuniciranje in pravilne zapise dokumentov so razdeljene v tri skupine: prevajanje, tolmačenje, večjezičnost – zakonodajni akti.

Prevajanje

Prevajalska služba zaposluje približno 1140 ljudi, med katerimi je več kot 600 prevajalcev, in omogoča večjezično pisno in elektronsko komuniciranje v vseh uradnih jezikih Evropske unije. Pomembno vlogo ima pri zagotavljanju preglednosti zakonodajnega in proračunskega postopka EU ter pri približevanju EU svojim državljanom.

Slika 6: Uporaba ustreznih slovarjev in ustrezne literature pri prevajanju

Vir: Spletni vir 7

Tolmačenje

Evropski parlament ima eno izmed največjih tolmaških služb na svetu. Redno je zaposlenih 270 tolmačev, na voljo pa imajo tudi približno 1500 zunanje akreditiranih tolmačev, ki pogosto priskočijo na pomoč. Njihova glavna naloga je simultano in natančno prenesti govore poslancev v vse uradne jezike. Tolmačenje se zagotavlja za vse večjezične seje, ki jih organizirajo uradni organi te institucije. Tolmačenje poslancem Evropskega parlamenta omogoča, da razumejo drug drugega in med seboj komunicirajo.

Slika 7: Simultano tolmačenje; povezava tolmača in govorca preko slušalk

Vir: Spletni vir 8

Večjezičnost – zakonodajni akti

Zakonodaja, ki jo sprejme Evropski parlament, vpliva na preko 500 milijonov državljanov iz 28 držav, ki govorijo 24 uradnih jezikov. Zagotoviti je potrebno, da je v vseh teh jezikih enaka in jasno razumljiva. Preverjanje jezikovne in pravne kakovosti besedil je naloga pravnikov

lingvistov Evropskega parlamenta. Te naloge opravlja 75 pravnikov lingvistov (<https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/sl/organisation-and-rules/multilingualism>).

Evropska unija kot institucija se je skozi leta vse bolj spreminjala, pridruževale so se ji nove članice ter sprejemale nove zakonodajne akte. Še vedno so države, ki se ji želijo pridružiti in ostajajo kandidatke za članstvo v Evropski uniji. Po drugi strani pa se pojavljajo tudi želje držav, ki bi rade iz Evropske unije izstopile – Velika Britanija. V primeru odhoda države iz Evropske unije je potrebno gledati širše in pretehtati tudi posledice, ki bi se ob dejanskem odhodu zgodile.

V raziskovalni nalogi se bom osredotočila na izstop Velike Britanije iz EU in jezikovne posledice, ki bi lahko ob tem nastale.

2.5.2 Angleščina in francoščina

Iz raziskav je moč ugotoviti, da sta najpogostejše govoreča jezika v EU prav angleščina in francoščina.

Francoščina

Francoščina je uradni jezik v 29 državah sveta. Je tudi uradni jezik v številnih skupnostih in organizacijah, kot so Evropska unija, Mednarodni olimpijski komite, Združeni narodi in Svetovna poštna zveza. V Franciji so zaradi ogroženosti francoščine s strani angleščine uvedli pravilo, po katerem naj bi se na francoskih radijskih postajah obvezno predvajalo najmanj 40 odstotkov pesmi v francoščini (<https://sl.wikipedia.org/wiki/Franco%C5%A1%C4%8Dina>).

Angleščina

Angleščina je najpogosteje uporabljeni jezik v institucijah Evropske unije. Čeprav so vsi jeziki držav članic EU med seboj enakopravni, je večina delovnih dokumentov dostopnih le v angleščini.

Angleščina je tudi najbolj razširjen drugi jezik in učni jezik na svetu. Njegova raba po mnenju jezikoslovcev raste, nekateri pa trdijo, da je njegova raba kot sredstvo za sporazumevanje bolj omejena. Angleščino se v Evropi in na Japonskem kot tuji jezik uči 32,6 % ljudi, sledijo pa ji francoščina, nemščina in španščina (<https://sl.wikipedia.org/wiki/Angle%C5%A1%C4%8Dina>).

Zadnja predvidevanja o izstopu Anglije iz EU porajajo polemike o možnosti nadaljnje uporabe angleščine v ustanovah EU.

Slika 8: Pomembnost učenja tujih jezikov
Vir. Spletni vir 10

2.5.3 Slovenščina v Evropski uniji

V raziskavi o večjezičnosti v institucijah EU, ki so jo leta 2009 naredili na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, so bile predstavljene ugotovitve o delovanju tolmaških in prevajalskih

služb. Sodelovalo je 21 predstavnikov delovnih skupin in odborov EU. Raziskava je zajemala 25 vprašanj o delu po svetu, o Svetu EU, jezikovnih organizacijah, statusu jezikov in jezikovni opremljenosti.

Ugotovljeno je bilo, da je na splošno razmeroma malo delovnih teles brez kakršnega koli predvidenega tolmačenja. Anketiranim predstavnikom v Svetu EU se obseg tolmačenja in prevajanja načeloma zdi zadosten. Želijo si več tolmačenja in prevajanja za razumevanje drugih govorcev in besedil, nekoliko manj pa za pogajanja in predstavljanje informacij.

Pri sporazumevanju je zaradi tolmačenja in prevajanja imela težave že polovica anketirancev. Te težave so se izražale predvsem zaradi človeškega dejavnika, npr. izpuščanje bistvene informacije, nepravočasnost, napake v prevajanju ..., zato si predstavniki pogosto pomagajo z izvirnim besedilom v tujem jeziku. Osemnajst vprašanih slovenščino uporablja, kadar je to možno. Slovenski prevodi so nujno potrebni za delo v Sloveniji. V neformalnih kontekstih (naključni dogodki, večerje, kosila, srečanje na hodnikih ...) tolmačenje ni predvideno in so možnosti za rabo slovenščine precej manjše, saj je več kot 80 % vprašanih nikoli ne uporablja. Slovenski predstavniki večinoma sprejemajo tako stanje, saj menijo, da bi bilo delovanje zgolj v slovenščini nerealno.

Raziskava je še pokazala, da je glavni jezik v Svetu angleščina oziroma v manjšem obsegu francoščina. Vsaj polovica anketirancev je v delovnih skupinah že uporabljala dva ali več delovnih jezikov. Slovenski predstavniki znajo angleščino po lastni oceni zelo dobro, francosko in nemško jih zna precej manj. Večina dokumentov je zapisanih v angleščini, nekaj tudi v francoščini in nemščini. Največ težav, ki so jih anketiranci omenjali zaradi izbranega delovnega jezika, so imeli zaradi rabe francoščine, saj jo znajo razmeroma slabo. Uporablja se precej pogosto, v takih situacijah se morajo anketiranci organizirati vsak na svoj način (blefiranje, preverjanje povedanega pri kolegih v angleščini ...). Sami so tudi že prišli do spoznanja, da je znanje francoščine pomembno. Sedem anketirancev se je že učilo tega jezika za namen dela v institucijah EU. Tudi predstavniki drugih držav članic pogosto govorijo angleščino, včasih tudi francoščino in nemščino.

O jezikovni ureditvi EU obstajajo različna mnenja, uradno in splošno sprejeto je stališče, da je večjezičnost temelj skupnosti, ki ga je treba ohranjati. Pripadniki francosko in nemško govorečih narodov se z morebitno uveljavitvijo samo enega jezika ne strinjajo, manjše jezikovne skupnosti pa ne nasprotujejo, da bi v institucijah EU prevladovala uporaba samo enega jezika. Anketiranci v omenjeni raziskavi zagovarjajo večjezični sistem (Stritar in Stabej, 2009).

2.6 Brexit – odhod Velike Britanije iz EU

Brexit je skovanka iz besed Britain (Velika Britanija) in exit (izhod). Izraz označuje izhod Velike Britanije iz Evropske unije. 23. 6. 2016 se je na referendumu 51,9 % volivcev odločilo za izhod iz EU (<https://otroski.rtvsl.si/infodrom/prispevek/5625>). Evropski svet je 29. marca 2017 dobil uradno obvestilo o izstopu Velike Britanije in Severne Irske, tako je Velika Britanija imela od oddaje uradnega obvestila dve leti časa, da izstopi iz EU. 10. 4. 2019 se je Evropski svet dogovoril o nadaljnjem podaljšanju. Takšno podaljšanje bi moralo trajati, dokler je potrebno, v vsakem primeru pa ne dlje kot do 31. 10. 2019. Nadalje so se 28. 10. 2019 veleposlaniki držav članic iz EU v Bruslju dogovorili za prožno podaljšanje Brexita do 31. januarja 2020 (https://www.fu.gov.si/poslovni_dogodki_podjetja/izstop_zdruzenega_kraljestva_iz_evropske_unije_brexit/). 1. februarja 2020 točno ob polnoči po našem času je Velika Britanija zapustila Evropsko unijo. Brexit ne bo prinesel takojšnjih bistvenih sprememb, saj sledi enajstmesečno prehodno obdobje. Prehodno obdobje je namenjeno sklenitvi sporazuma o nadaljnjem sodelovanju (<https://www.dnevnik.si/1042921086/svet/britanija-opolnoci-odhaja>).

Slika 9: Odhod Velike Britanije iz Evropske unije
Vir: Spletni vir 9

2.6.1 Angleščina po Brexitu

Angleščina je postala prvi jezik evrokratov, kljub temu da se je Velika Britanija skupnosti pridružila šele leta 1973, slabih dvajset let po ustanovitvi. Pojavlja se vprašanje, kaj se bo zgodilo z angleščino, če Velika Britanija zapusti Evropsko unijo. Francozi bi bili presenečeni, če bi ob morebitnem izstopu Britanije iz EU vodilno vlogo zopet prevzela francoščina, ki jo že leta vsiljujejo. Leta 2007 so francoski akademiki predlagali, da bi francoščina postala edini zakoniti jezik Evropske unije, kar bi bilo sicer nenavadno, če upoštevamo, da je angleščina prvi tuji jezik za kar 51 % Evropejcev. Francoščino pa govori le 26 % Evropejcev, kar je celo šest odstotkov manj od tistih, ki govorijo nemščino. Francozi spodbujajo poznavanje njihovega jezika tudi s tem, da nekaterim tujim novinarjem in diplomatom že več let plačujejo tečaje francoščine (<https://www.dnevnik.si/1042735705>).

Na dogodku v Firencah je predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker dejal, da je izstop Velike Britanije »tragedija«. Dejal je tudi, da bo sam govoril francosko, saj se mu zdi, da angleščina počasi izgublja pomen v Evropi (<https://reporter.si/clanek/svet/juncker-govoril-bom-francosko-ker-anglescina-izgublja-pomen-v-evropi-510837>).

Vprašanje uradnega jezika v EU po izstopu Velike Britanije je v Evropskem parlamentu najprej sprožila nemška poslanka Brigit Collin-Langen. Pregled jezikovne rabe dokumentov je pokazal, da je 93 % vseh v elektronski obliki prebranih dokumentov napisanih v angleščini. Predlagala je, da si člani Parlamenta za medsebojno komuniciranje izberejo kakšen drug jezik (<https://www.dnevnik.si/1042881477>).

Nekateri pa so mnenja, da angleščina ne bo odšla iz Evropske unije, vsaj ne tako hitro. Ne le zato, ker marsikateri evropski diplomati raje govorijo angleško kot francosko, temveč tudi zato, ker je na Irskem in Malti, ki sta prav tako članici Evropske unije, poleg nacionalnih jezikov, uradni jezik tudi angleščina (<https://siol.net/novice/svet/ali-bo-po-brexitu-manj-anglescine-v-bruseljskih-pisarnah-440705>).

Polemike o novem uradnem jeziku Evropske unije ostajajo. Prav vsi si želimo, da nam bi to povzročalo čim manj težav.

3 RAZISKOVALNI DEL

3.1 METODOLOGIJA

Za obdelavo podatkov sem uporabila standardne statistične metode:

- opisno metodo – pregledovanje literature (knjige iz knjižnice, podatki na medmrežju),
 - neeksperimentalno metodo – analiza in interpretacija anketnih vprašalnikov za učence in občane občine Gorenja vas - Poljane ter odprti intervju s poslanko Evropskega parlamenta Tanjo Fajon in z asistentom na Filozofski fakulteti v Ljubljani, doc. dr. Ignacijem Fockom, ki poučuje špansko in hispanoameriško književnost ter prevaja leposlovna dela iz španščine in francoščine.
- Anketne vprašalnike sem uporabila za ugotavljanje zastavljenih hipotez.

3.1.1 Opis vzorca raziskave

Anketirala sem 57 učencev devetega razreda OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Intervjuvala sem poslanko v Evropskem parlamentu, Tanjo Fajon, in asistenta na Filozofski fakulteti v Ljubljani, doc. dr. Ignacija Focka. Anketirala sem tudi 24 občanov, večina (21) jih je bilo starih nad 40 let.

3.1.2 Opis merskih inštrumentov

Uporabila sem vprašalnik, s pomočjo katerega sem ugotavljala, kako dobro učenci prepoznajo tuje jezike in kakšno je njihovo mnenje o učenju tujih jezikov. Učenci so poslušali 10 posnetkov in prebrali 4 besedila ter ugotavljali, kateri jezik so slišali oz. prebrali. V zadnjem delu anketnega vprašalnika so izražali svoje mnenje o učenju tujih jezikov in pomenu angleščine po Brexitu.

V odprtem intervjuju s poslanko Tanjo Fajon sem se osredotočila na pozicijo jezikov pri njenem delu v Evropskih institucijah. Doc. dr. Ignacija Focka pa sem povprašala o šolskem sistemu na področju jezikoslovja. Zanimalo me je tudi mnenje obeh intervjuvancev o posledicah Brexita v povezavi z uporabo angleškega jezika v evropskem prostoru.

Zadnjo anketo sem razdelila še občanom, s katero sem želela preveriti vpliv na poznavanje jezikov pred 21. stoletjem.

3.1.3 Opis postopka zbiranja podatkov

Intervju z doc. dr. Ignacijem Fockom sem opravila v decembru 2019, z evropsko poslanko Tanjo Fajon pa v začetku februarja 2020. Anketni vprašalnik za učence, ki je bil klasično napisan in natisnjen, so učenci izpolnjevali od 9. 1. 2020 do 10. 1. 2020. Anketni vprašalnik za občane sem zbrala v času od 10. 2. 2020 do 14. 2. 2020.

3.1.4 Obdelava podatkov

Pridobljene podatke sem uredila, jih grafično predstavila in komentirala. Za razpravo sem uporabila metodo razlage in interpretacije.

3.2 REZULTATI

3.2.1 Intervju s Tanjo Fajon, poslanko v Evropskem parlamentu

Slika 10: Evropska poslanka gospa Tanja Fajon
Vir: Spletni vir 11

1. V katere jezike najpogosteje prevajajo dokumente in govore poslancev v Evropskem parlamentu?

Vsi uradni dokumenti so prevedeni v vseh 24 uradnih jezikov EU, govori poslancev pa se prav tako na vseh plenarnih zasedanjih ter sestankih odborov tolmačijo v vseh 24 jezikov.

2. Kaj menite o funkciji prevajalcev? Ali jih imate dovolj?

Prevajalci in tolmači so ključni za delovanje ne samo Evropskega parlamenta, pač pa Evropske unije, saj nam omogočajo sporazumevanje in sodelovanje. Jezikovna in kulturna raznolikost sta največji bogastvi Unije, saj temeljita na solidarnosti, razumevanju razlik in premostitvi teh razlik s skupnima ciljema: sodelovanje in enakopravnost. Prevajalci in tolmači predstavljajo skoraj eno tretjino vseh zaposlenih. Svoje prevajalce in tolmače imajo tudi druge evropske institucije. Domnevam, da imajo institucije zadostno število prevajalcev, intenzivnost njihovega dela pa je odvisna od intenzivnosti delovanja institucije. Potrebe po novih prevajalcih in tolmačih pa so najbrž vedno velike.

3. Kolikšno znanje jezikov je potrebno v Evropskem parlamentu? Katere jezike je po Vašem mnenju, glede na veliko število uradnih jezikov, najbolj priporočljivo znati?

Veliko lažje je posamezniku, v kolikor zna govoriti več jezikov. Dobro je poznati vsaj enega izmed delovnih jezikov, še zlasti angleščino, ki je daleč najbolj uporabna. Praviloma delovni sestanki potekajo v angleškem jeziku, prav tako so delovni dokumenti večinoma zgolj v angleščini. Delovna jezika sta še nemščina in francoščina.

4. Kako pogosto lahko uporabljate slovenščino na delovnih sestankih? Ali je prevajanje vedno zagotovljeno?

Slovenščino praviloma vedno uporabljam na plenarnih zasedanjih parlamenta ter na sestankih odborov, kjer mora biti tolmačenje tudi vedno zagotovljeno.

5. Ali se zgodi, da s sogovornikom na neformalnem srečanju ne govorite istega jezika? Kako odreagirate v taki situaciji?

Čar evropske raznolikosti je ravno v preseganju razlik. Tako je tudi pri jeziku. Praviloma se vedno najde skupni jezik, sicer redko pa se moramo za sporazumevanje zanašati na tolmače.

6. Kakšno je Vaše mnenje o Brexitu in angleščini? Ali bo angleščina izgubila svoj pomen in jo bo nadomestil kakšen drug jezik? Če da, kateri?

Brexit na položaj angleščine praviloma ne bi smel imeti večjega vpliva. Ostaja eden izmed uradnih jezikov Unije, ostaja tudi uradni jezik na Irskem, na Malti in eden izmed jezikov na Cipru ter nedvomno eden izmed najpomembnejših svetovnih jezikov.

7. Ali imate občutek »vsiljevanja« francosčine v evropski prostor?

Francoščina je bila dolgo časa najbolj razširjen jezik v Evropi in jezik plemstva, je tudi eden izmed najpomembnejših svetovnih jezikov. Tako ravno nasprotno v Evropski uniji francoščina po mojem mnenju nekoliko izgublja pomen, zlasti zaradi zadnjih širitev Unije na vzhod in jugovzhod Evrope, kje zlasti med mladimi prevladuje angleščina.

8. Ali menite, da ima večjo moč v Evropskem parlamentu nemščina, ki se jo po raziskavah uči več učencev in študentov, ali francoščina, ki se jo uči šest odstotkov manj učencev in študentov kot nemščino?

V EU je vseh 24 uradnih jezikov enakovrednih, vsaj na papirju. Zagotovo je sporazumevanje bolj razširjeno v delovnih in večjih jezikih, denimo v angleščini. Poleg tega pa imamo tudi prevajalce in tolmače v vse te jezike, ki zagotavljajo sporazumevanje v 552 jezikovnih kombinacij. Tudi to je bogastvo Evrope.

9. Kaj bi se po vašem mnenju zgodilo v slovenskih šolah, če bi angleščina izgubila pomen v EU? Bi se jo učenci še vedno učili? Ali bi še bila prvi tuji jezik ali bi jo nadomestil drug jezik?

Ne pričakujem, da bi angleščina izgubila pomen, saj ostaja eden izmed najpomembnejših svetovnih jezikov, tudi v Sloveniji. Govori jo približno 20 % svetovne populacije in ne pričakujem, da bi se v Sloveniji status angleščine kakorkoli spremenil. Nasprotno, ta najbrž postaja vse pomembnejša, govori jo vedno boljše več Slovencev. Tudi po svetu smo Slovenci poznani kot dobri govorci tujih jezikov.

10. Učence bomo v raziskavi testirali glede slušnega in pisnega poznavanja jezikov, ki jih uporabljamo v evropskih institucijah. Povprašali jih bomo tudi, kje so se z jezikom, ki ga bodo prepoznali, srečali. Kaj po Vašem mnenju vpliva na prepoznavanje jezikov?

Zagotovo učenje od zgodnjih let, izpostavljenost tujim jezikom skozi kulturo, medije, glasbo, potovanja ter uporaba jezika pripomorejo k njihovemu boljšemu znanju. Slovenci smo pri tem dokaj dobri, zahvaljujoč odličnemu šolskemu sistemu ter po mojem mnenju kulturi podnapisov. Sinhronizacija televizijskih vsebin močno omejuje izpostavljenost jezikom, kar močno vpliva na učenje jezika in razvoj razumevanja.

3.2.2 Intervju z doc. dr. Ignacijem Fockom, asistentom na Filozofski fakulteti v Ljubljani

Slika 11: doc. dr. Ignac Fock
Vir: Spletni vir 12

1. Kakšno je Vaše mnenje o Brexitu in angleščini? Ali bo angleščina izgubila svoj pomen in jo bo nadomestil kakšen drug jezik?

Angleščina bo kljub Brexitu ohranila status enega izmed uradnih jezikov EU, ker je eden od dveh uradnih jezikov Irske, ki je tudi članica EU. Hkrati pa je angleščina najbolj razširjen delovni jezik v evropskih institucijah in administraciji ter zlasti v številnih delovnih telesih, organizacijah, na srečanjih itd., ki so neposredno ali posredno povezane z institucijami EU. Nenazadnje je v mnogih članicah EU tudi prvi tuji jezik v izobraževanju in pri mednarodnih aktivnostih nasploh. Razlogov je seveda več (zgodovinski, politični, ekonomski, tudi jezikoslovni) in zgodovinsko gledano je za globalno, in tudi za evropsko, vseprisotnost angleščine »odgovorna« ravno Velika Britanija. Ampak ker je jezikovna situacija vedno odraz rabe (in ne obratno), bi bilo verjetno težko pričakovati, da bo angleščina naenkrat izgubila pomen in prisotnost v rabi samo zato, ker VB ne bo več v EU (kar je v prvi vrsti politična odločitev). Mogoče bosta (predvsem) francoščina in nemščina kot delovna jezika malo bolj stopila v veljavo na najvišji ravni, torej v evropskih institucijah, kjer že tako ali tako igrata pomembno vlogo, ampak v splošni rabi pa mislim, da status angleščine kot tujega jezika ne bo kaj bistveno drugačen.

2. Se Vam zdi, da se zadnje čase francoščina v evropskem prostoru »vsiljuje« in da se njena raba povečuje?

Ne, osebno nimam tega občutka – da bi se »vsiljevala« nikakor, je pa po pomembnosti zagotovo takoj za angleščino, še posebej na določenih področjih (recimo v diplomaciji).

3. Kakšen je interes študentov francoščine? Ali se je kaj spremenil, v smislu večje angažiranosti pri študiju? Mogoče imate podatek, kje se ti diplomanti po končanem šolanju zaposlujejo?

Kar zadeva vpis na študij francoščine, je ta v zadnjih letih upadel – ampak to je trenutno realnost vseh humanističnih in družboslovnih študijskih smeri. Dejansko je naša družba veliko bolj naklonjena »uporabnejšim« tehničnim in naravoslovnim znanostim, pa tudi generacije so vedno manjše. Glede angažiranosti študentov pa je vselej tako, da je določen odstotek visoko motiviran za študij in raziskovanje, večina pa je nekako v solidnem povprečju.

Naši diplomanti se zaposlujejo v izobraževanju, bodisi v javnem osnovnem in srednjem šolstvu bodisi v zasebnih jezikovnih šolah, nekateri delajo kot prevajalci in tolmači, pa v kulturi in turizmu, v založbah, pri medijih, v različnih uradih, po veleposlaništvih itd. Vsak študij na Filozofski fakulteti je po eni strani študij posamezne discipline ali jezika, po drugi pa pomeni pridobivanje splošnejše humanistične izobrazbe, ki diplomantom daje širino, razvija njihovo

abstraktno in kritično mišljenje, zato jim omogoča delo tudi izven ožjih okvirov posamezne stroke.

4. Kaj bi se po Vašem mnenju zgodilo v slovenskih šolah, če bi angleščina izgubila pomen v EU? Bi se jo učenci še vedno učili? Ali bi še bila prvi tuji jezik ali bi jo nadomestil drug jezik? Kako bi po vašem mnenju (hipotetično) potekala menjava učečih jezikov v šoli? Ali imamo za tak drastični ukrep dovolj kadra?

Kot sem napisal zgoraj, lahko pomen angleščine v EU razumemo na dva načina. Po eni strani gre za enega od uradnih jezikov EU in osrednjih delovnih jezikov v evropskih institucijah, po drugi strani je angleščina eden najbolj razširjenih svetovnih jezikov (skupaj, denimo, s španščino in kitajščino) in izmed svetovnih jezikov tisti, ki je v našem, torej evropskem in slovenskem prostoru vendarle najbolj navzoč: ne samo zaradi EU, pač pa tudi zaradi spleta, medijev, popkulture (filmi, serije, glasba, knjige). Nekako ne verjamem, da bi ta, torej drugi pomen, angleščina lahko izgubila samo zaradi Brexita – na globalni ravni so dandanes za prisotnost angleščine konec koncev najbolj »zaslužne« ZDA. Ja, mislim, da bi oz. bo angleščina še vedno (vsaj še kar nekaj časa) ostala prvi tuji jezik v našem šolstvu.

Če bi jo nadomestil drug jezik? Tole res samo hipotetično (kajti osebno ne verjamem, da se bo zgodilo). Vsaka sprememba bi trajala več let – jezik je eno tistih področij, kjer nenadne spremembe ne obstajajo oziroma so, če so nenadne in drastične, ponavadi posledica politike in so zato problematične. Najprej bi se na dolgo in široko razpravljalo, ali okoliščine res narekujejo takšno spremembo. Morala bi biti potrjena na vseh ravneh (strokovni svet, direktorat, ministrstvo ...), spremeniti bi bilo treba predmetnike, napisati učne načrte (to velja zlasti za OŠ, kjer so jeziki, ki niso angleščina oziroma jezik manjšine, načeloma izbirni), seveda pridobiti dovolj kadra. (Recimo: pred 40, 50 leti je bila angleščina samo eden od obveznih jezikov v gimnaziji. Nekateri je sploh niso imeli in so imeli namesto nje nemščino, kasneje je postala angleščina obvezna za vse, nemščina pa, skupaj s francoščino, španščino in ruščino eden izmed drugih tujih jezikov.) Še zdaleč nimamo toliko profesorjev npr. nemščine ali francoščine, kolikor jih imamo za angleščino na OŠ in SŠ. Je pa najbrž precej ljudi, ki so ustrezno usposobljeni (torej so profesorji tujega jezika), vendar so zaposleni na drugih podočjih, ker v šolah bodisi niso dobili služb bodisi jim pedagoški poklic ni najljubši. Za delo v šoli bi morali poleg tega opraviti strokovni izpit, za katerega pa so pogoj tudi izkušnje. Seveda bi se, če bi hipotetično do take spremembe res prišlo, tudi povečalo število vpisanih mest konkretno na Filozofski fakulteti, posebej na drugi stopnji (magistrski študij), kajti jezikovni programi, ki usposablja za pedagoški poklic, obstajajo šele na drugi bolonjski stopnji (torej t. i. »plus dva«, prva stopnja pa traja tri leta in ne vključuje predmetov s pedagoškimi vsebinami). Za primerjavo: na naši fakulteti na dveh programih, ki usposabljata študente za profesorje angleščine (to sta pedagoška programa druge bolonjske stopnje), vsako leto sprejmejo skupaj 65 študentov. Na enake programe na francoščini ali španščini se vpiše vsako leto med 12 in 15 študentov.

Za poučevanje v OŠ sicer usposablja predvsem Pedagoška fakulteta, za poučevanje v SŠ pa je treba magistrirati na ustreznem programu npr. na Filozofski fakulteti (za jezike), na Fakulteti za matematiko in fiziko, na Biotehniški fakulteti itd. To torej pomeni, da bi se najbrž določeni jezikovni programi spremenili ali pojavili na novo tudi na Pedagoški fakulteti.

5. Se Vam zdi, da učenci osnovnih šol slabo poznajo druge tuje jezike, razen angleščine? Bi jim to delalo v prihodnosti težave?

Po pravici povedano nimam nobenih informacij glede dejanskega stanja v OŠ in nimam stikov z učenci, ki so zaključili OŠ, pač pa le z maturanti SŠ, ko pridejo v 1. letnik fakultete.

Bolj kot ne na pamet lahko rečem, da se stanje sistemsko zagotovo izboljšuje, vpeljuje se namreč obvezni drugi tuji jezik v osnovni šoli, poleg tega se, če se ne motim, vpeljuje tuji jezik tudi v prvi triadi (1.–3. razred) OŠ. Poteka pa tudi precej aktivnosti za promocijo tujih jezikov

po OŠ (in celo na predšolski ravni), obstaja tudi več in več fakultativnih jezikovnih tečajev, poleg seveda tujih jezikov kot izbirnih predmetov.

6. Menite, da je v zadnjih 10 letih interes za učenje tujih jezikov narasel (večje število vpisov študentov, več tečajev...)?

Večje število študentov žal ne (gl. zgoraj), ampak je pa zagotovo občutno večje zavedanje o pomenu tujih jezikov na področjih vseh strok in poklicev. Mnogi delodajalci iščejo kadre, ki poleg angleščine vsaj funkcionalno znajo še kak drug tuji jezik.

7. Učence bomo v raziskavi testirali glede slušnega in pisnega poznavanja jezikov, ki jih uporabljamo v evropskih institucijah. Povprašali jih bomo tudi, kje so se z jezikom, ki ga bodo prepoznali, srečali. Kaj po Vašem mnenju vpliva na prepoznavanje jezikov in kasneje na željo po učenju le-teh?

Pri mladih je na prvem mestu nedvomno navzočnost teh jezikov v medijih, na spletu, v popularni kulturi (filmi, serije, glasba). Na primer španščina, ki je sicer materni jezik okoli 500 milijonom ljudi na svetu – kar je veliko več kot angleščina –, je v Sloveniji (na žalost) doživela ogromen razmah v popularnosti ob prihodu latinskoameriških telenovel ob koncu devetdesetih let.

V Sloveniji smo glede tujih jezikov (po mojem mnenju in izkušnjah) v veliki prednosti ravno zato, ker smo »majhni«. Osnovno- in srednješolci recimo v Franciji ali Španiji se tujih jezikov učijo mnogo manj, pa tudi stikov s tujimi jeziki imajo izven šole manj kot mi, kajti v francoščini in španščini vseeno obstaja ogromna produkcija popularne glasbe, serij, filmov, knjig ipd., v slovenščini pa ne, zato Slovenci veliko pogosteje posegamo po tistem, kar pride iz tujine. Tudi televizije, filmov in serij recimo v Španiji, Italiji ali Nemčiji ne gledajo s podnapisi tako kot mi, ampak praktično vse sinhronizirajo.

Sicer so pomembni dejavniki tudi, koliko je posameznik nadarjen za jezike, ali je vedoželjen in nenazadnje, koliko spodbude ima v domačem okolju in koliko možnosti ima, da pride v stik s tujim jezikom. To zadnje je na žalost pogosto še zmeraj povezano z ekonomsko situacijo družine, s prioriteta, ki jih imajo starši pri vzgoji otrok, nenazadnje z ravno njihove izobrazbe. Zato je še toliko pomembnejše, da tuji jeziki (ne samo angleščina) postajajo del obveznega šolanja.

3.2.3 Anketni vprašalnik za učence

Anketirala sem 57 učencev devetega razreda OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Anketa je sestavljena iz dveh delov. V prvem delu preverjam, v kolikšni meri učenci prepoznajo določene tuje jezike po poslušanju in branju besedil v teh jezikih, v drugem delu pa učenci odgovarjajo na vprašanja o učenju jezikov.

3.2.3.1 Slušno in bralno prepoznavanje jezikov

Učenci so imeli na voljo besedilo v slovenščini (Slika 12). Isto besedilo so v nadaljevanju poslušali v desetih različnih tujih jezikih in prebrali štiri tuja besedila. Na podlagi svojega mnenja so obkrožili, kateri jezik so poslušali in prebrali.

Evropejci, združeni v raznolikosti

Evropska unija (EU) je družina demokratičnih evropskih držav, ki si skupaj prizadevajo za mir in blaginjo. EU ni država, ki bi nadomestila obstoječe države, temveč je več kot katera koli mednarodna organizacija. EU je v resnici edinstvena. Njene države članice so ustanovile skupne institucije, na katere so prenesle del svoje suverenosti, tako da na evropski ravni lahko demokratično sprejemajo odločitve o vprašanih skupnega interesa.

Evropa je celina z različnimi tradicijami in jeziki, vendar tudi s skupnimi vrednotami. EU te vrednote brani, razvija sodelovanje med evropskimi narodi in krepi njihovo enotnost. Pri tem ohranja raznolikost in skrbi, da državljani čim bolj sodelujejo pri sprejemanju odločitev.

V čedalje bolj soodvisnem svetu 21. stoletja bo lahko vsak evropski državljan v duhu zanimanja, strpnosti in solidarnosti še tesneje sodeloval z ljudmi iz drugih držav.

Slika 12: Besedilo v slovenščini

Vir: Spletni vir 22

POSLUŠANJE TUJIH JEZIKOV

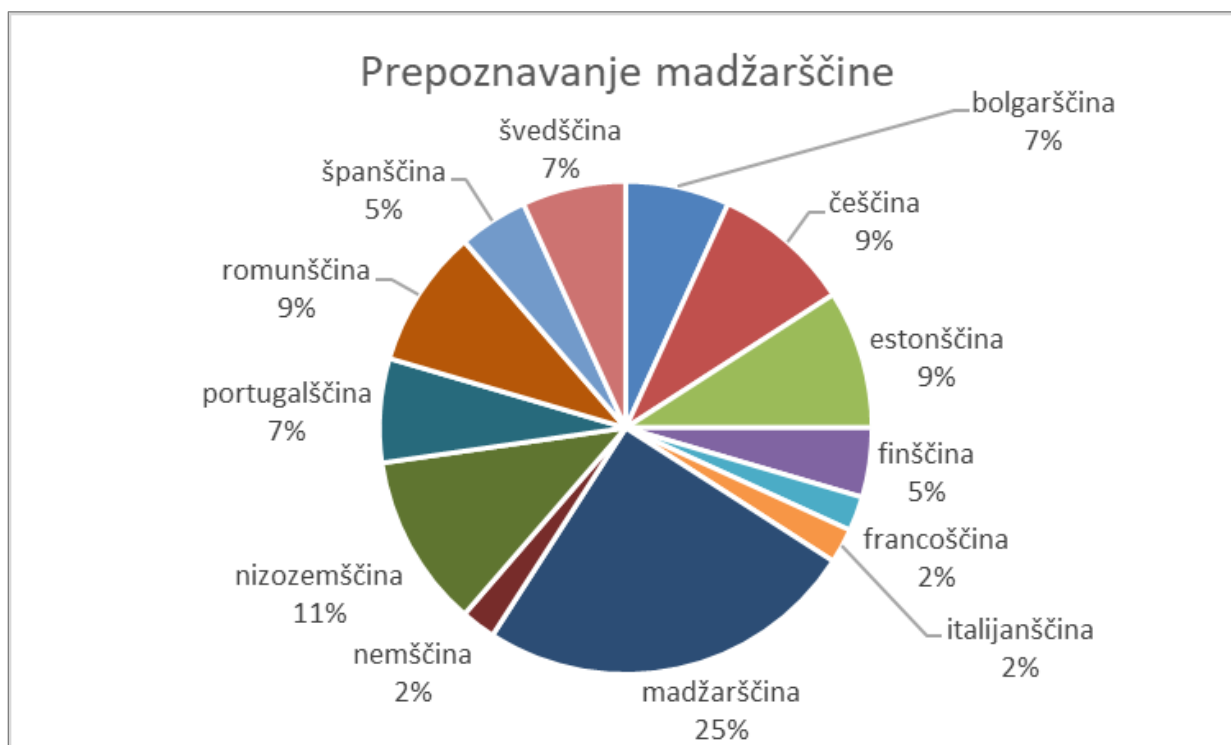
Angleščina

Graf 1: Prepoznavanje angleščine

Prvi poslušani jezik je bila angleščina. Prepoznali so jo vsi učenci, kar je bilo predvidevano, saj je angleščina prvi učni jezik na naši osnovni šoli. Učenci pa so še navajali, da se z njo srečujejo v filmih in na medmrežju.

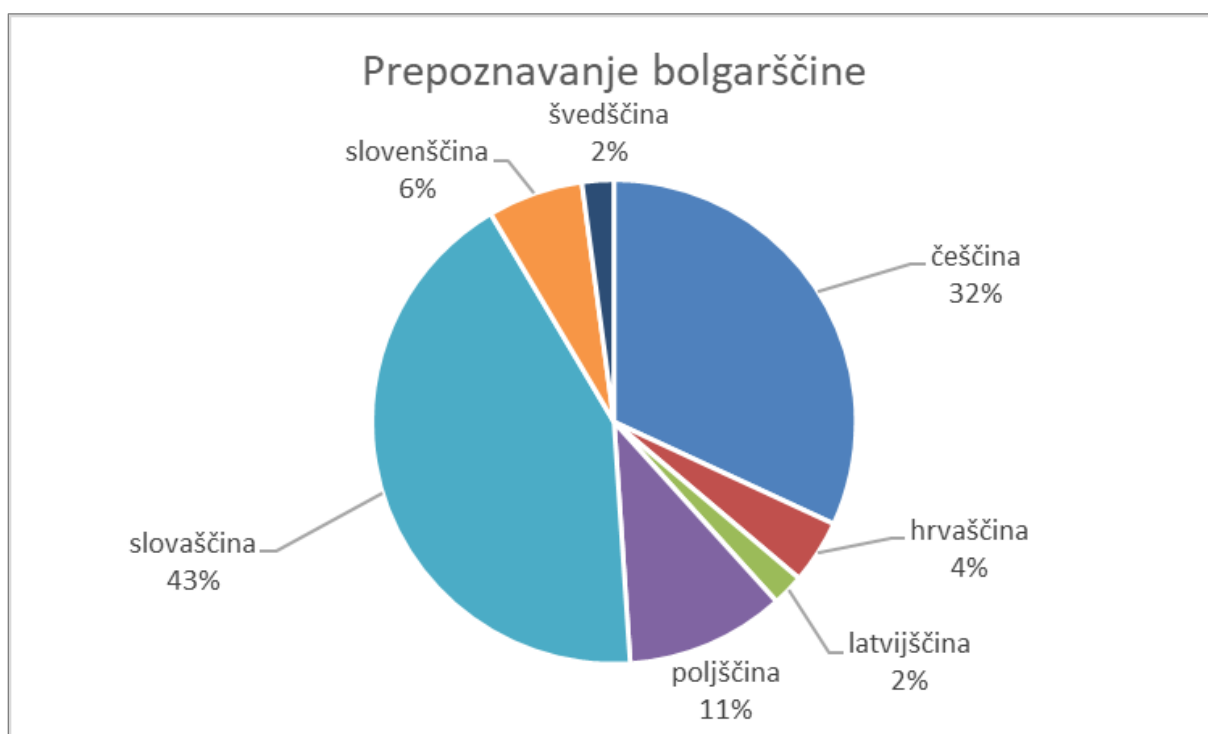
Madžarščina

Graf 2: Prepoznavanje madžarščine

Madžarski jezik je prepoznalo 11 učencev. Od tega je samo en učenec odgovoril, da mu je jezik poznan, sicer z avtomobilističnih dirk. Največkrat izbrani jeziki so bili še nizozemščina, romunščina, češčina in estonsščina.

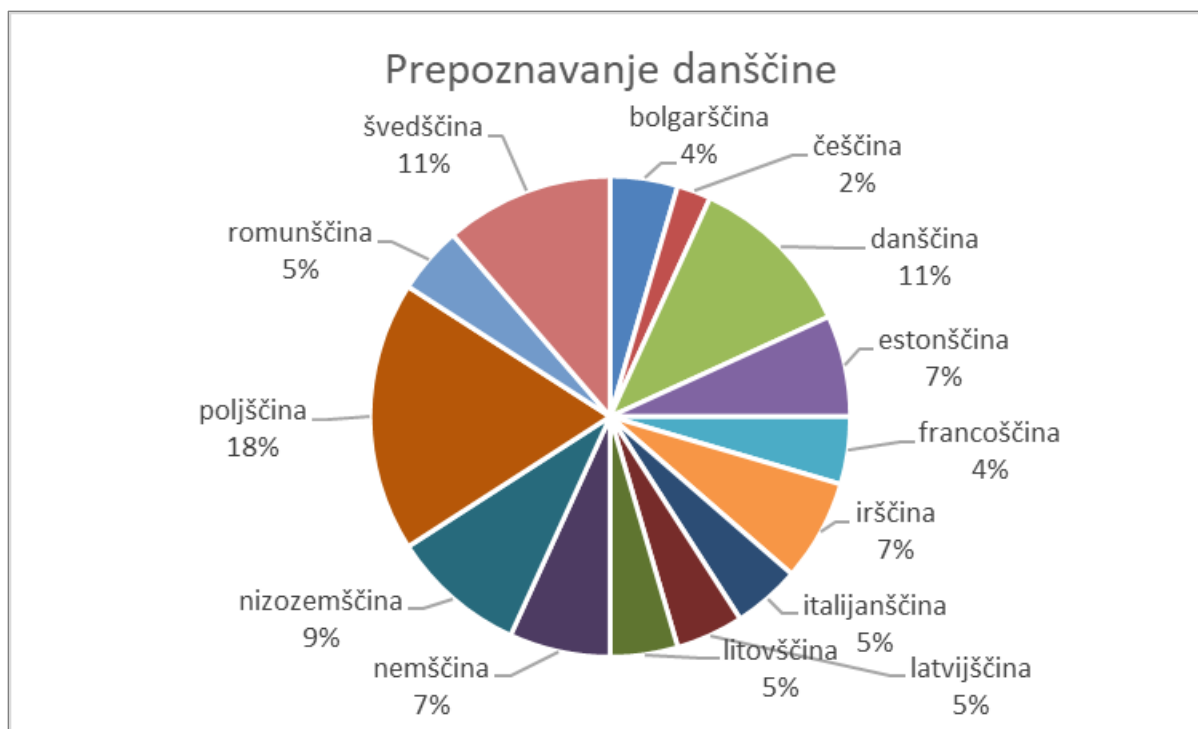
Bolgarščina

Graf 3: Prepoznavanje bolgarščine

Bolgarščine ni prepoznal nihče. So pa učenci zelo številčno obkrožili slovaščino in češčino. Menim, da sem take rezultate dobila zato, ker vsi trije jeziki spadajo med slovanske jezike, leti pa so si med seboj dokaj podobni. Jezik se je zdel poznan osmim učencem, menili so, da so ga slišali na morju, ko so poslušali komuniciranje turistov iz omenjenih držav.

Danščina

Graf 4: Prepoznavanje danščine

Naslednji v nizu jezikov, ki so ga učenci poslušali, je bila danščina. Jezik se je zdel poznan enemu učencu iz filmov in le ta je tudi pravilno izbral poslušani jezik. Iz strukture odgovorov je moč opaziti, da so učenci ugibali, kateri uradni jezik EU so poslušali. Nagibali so se večinoma k poljščini in švedščini.

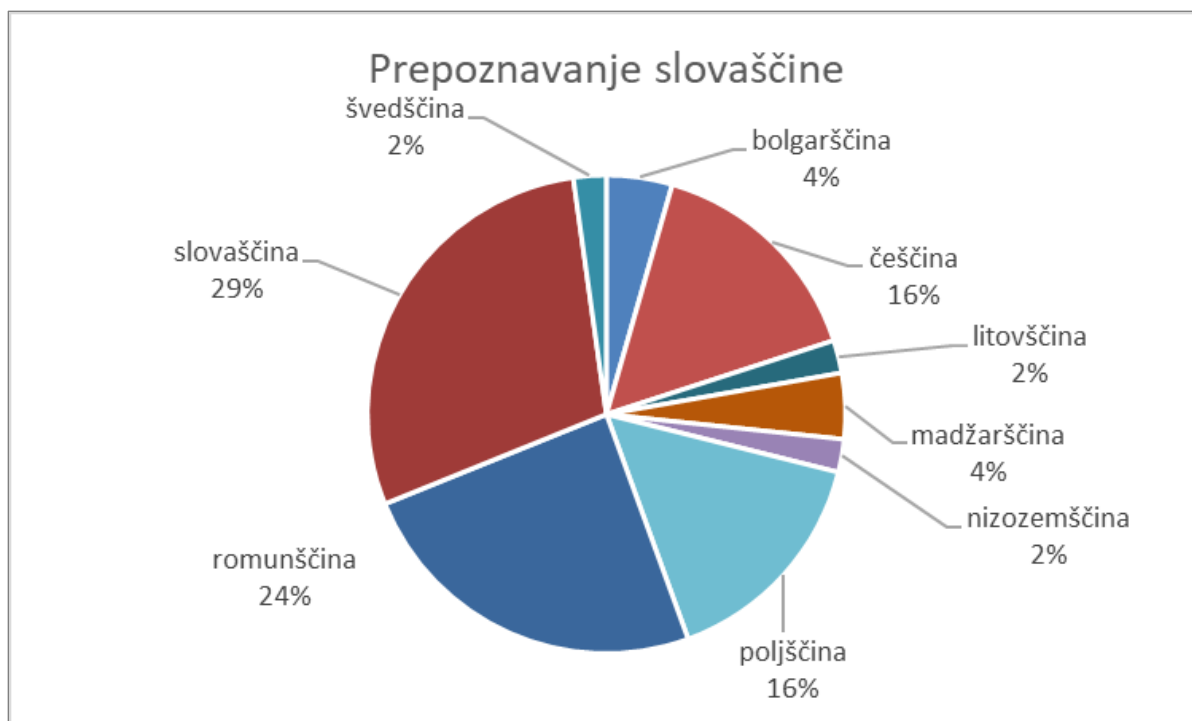
Hrvaščina

Graf 5: Prepoznavanje hrvaščine

Hrvaščino je prepoznala večina učencev (92 %). Vsi ti so odgovorili, da jim je jezik poznan, navajali so, da ga slišijo na morju, v glasbi, v filmih, v poročilih oz. pri srečanjih s sorodniki.

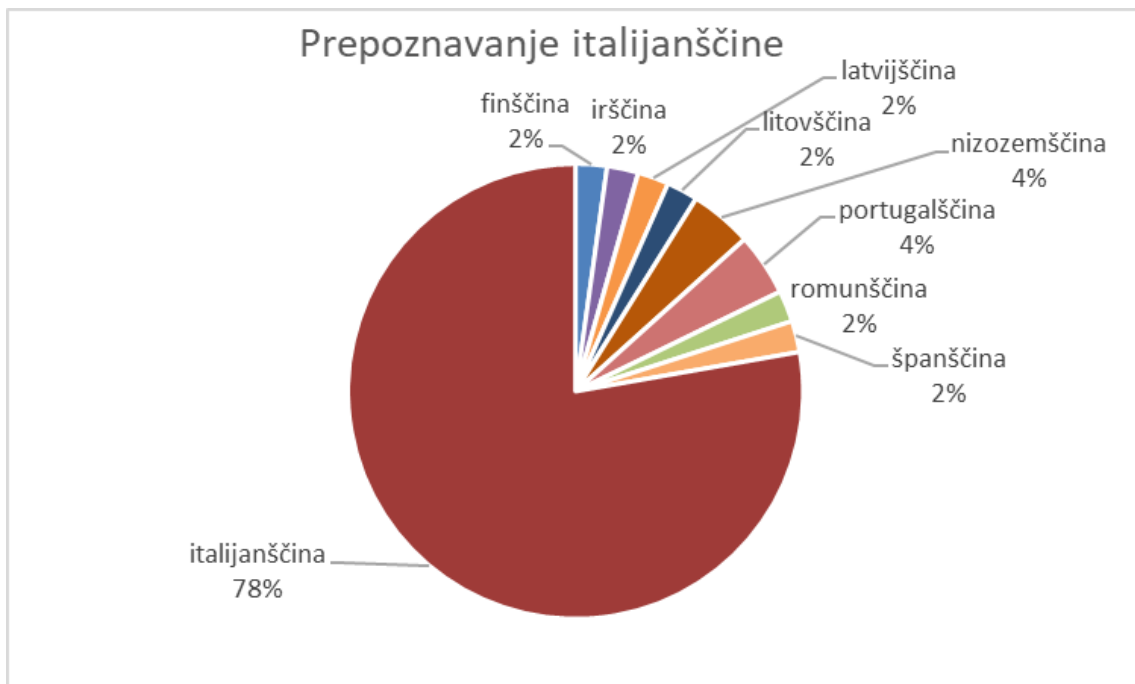
Slovaščina

Graf 6: Prepoznavanje slovaščine

Iz grafa je razvidno, da je slovaščino prepoznala slaba tretjina učencev, z njo so se srečali v tujini. Najbolj pogosti odgovori so bili še romunščina, češčina in poljščina.

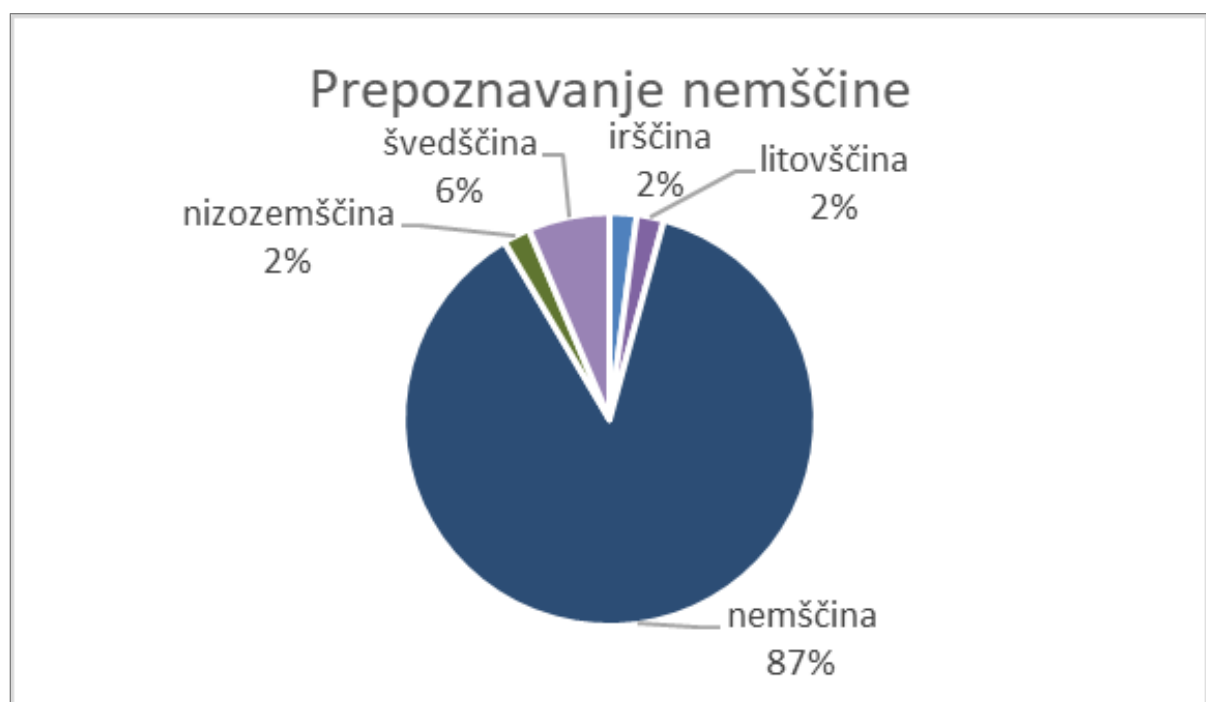
Italijanščina

Graf 7: Prepoznavanje italijanščine

Italija je po legi anketiranim učencem najbližja sosednja država. Iz grafa je razvidno, da je italijanščino prepoznalo 78 % anketiranih učencev. V lanskem šolskem letu je naša šola organizirala izmenjavo učencev s šolo v Italiji, kjer se je večina učencev, ki so italijanščino prepoznali že srečala s tem jezikom. Ostali učenci pa so navajali, da so se z njo srečali na morju, potovanjih in smučanju.

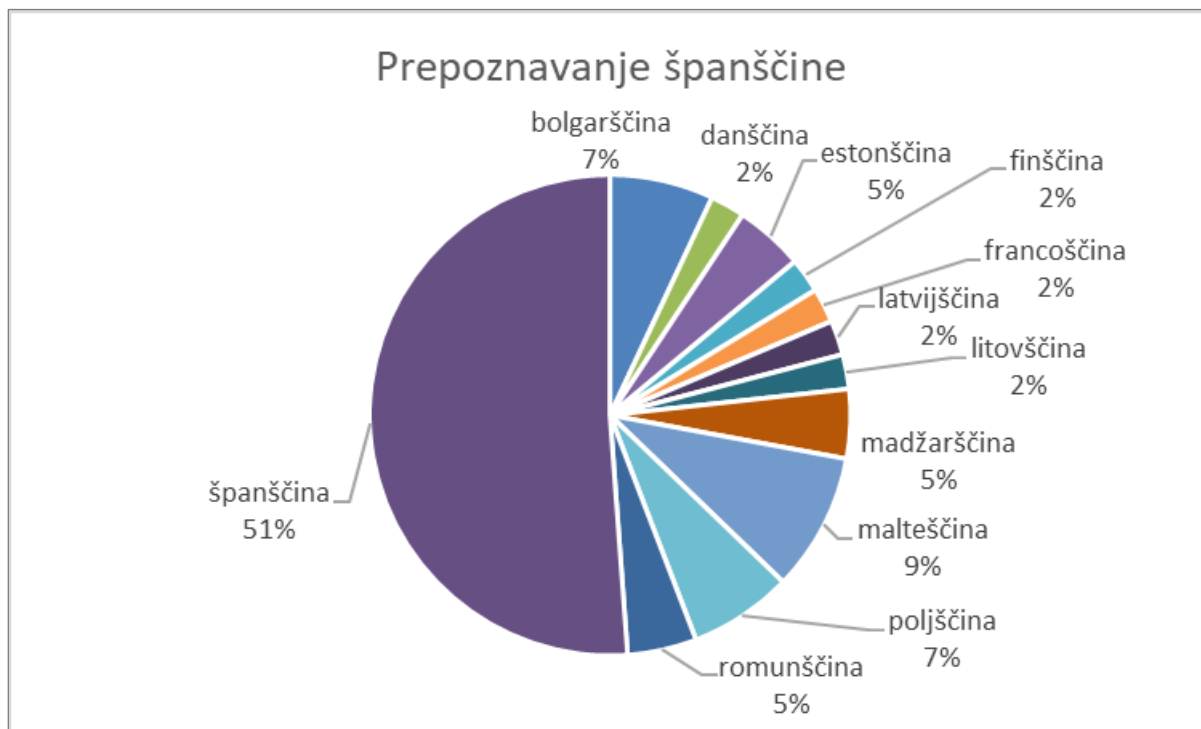
Nemščina

Graf 8: Prepoznavanje nemščine

Jezik je prepoznalo veliko število učencev, saj imamo na naši šoli izbirni predmet nemščino. Nemščina pa je tudi jezik, ki ga govorijo v Avstriji, ki je naša sosednja država. Večina učencev pravi, da jezik pozna, ker se ga učijo v šoli, z njim se srečujejo tudi ob gledanju filmov, slišali so ga na potovanju v tujini ali na smučanju.

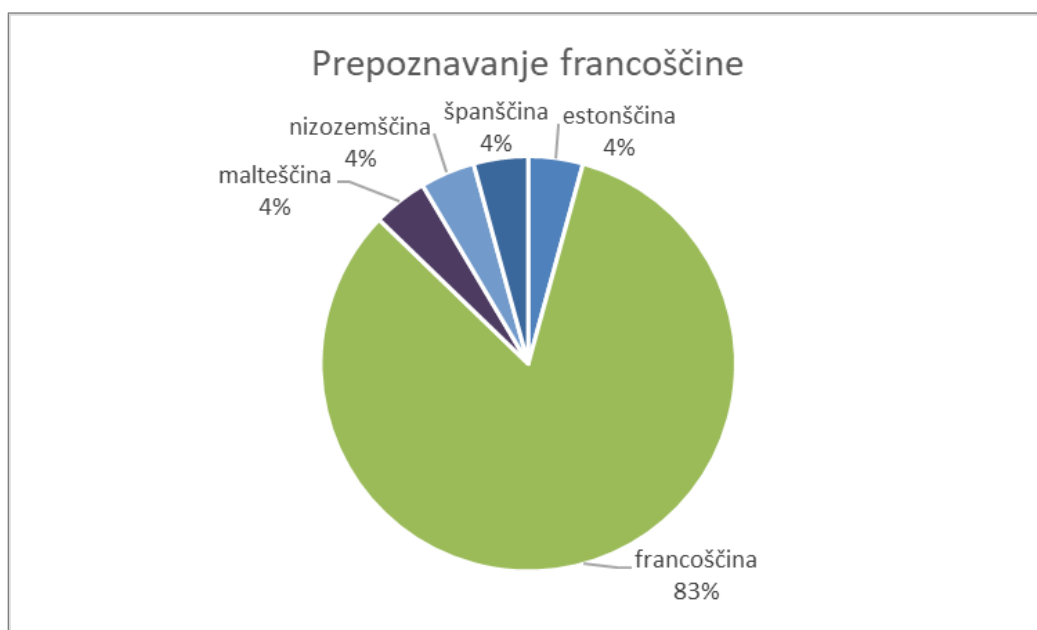
Španščina

Graf 9: Prepoznavanje španščine

Španščino je prepoznala dobra polovica učencev. Ostali so izbirali zelo razpršeno. Tisti, ki so jo prepoznali, so jo že slišali po televiziji, v različnih španskih serijah in glasbi.

Francoščina

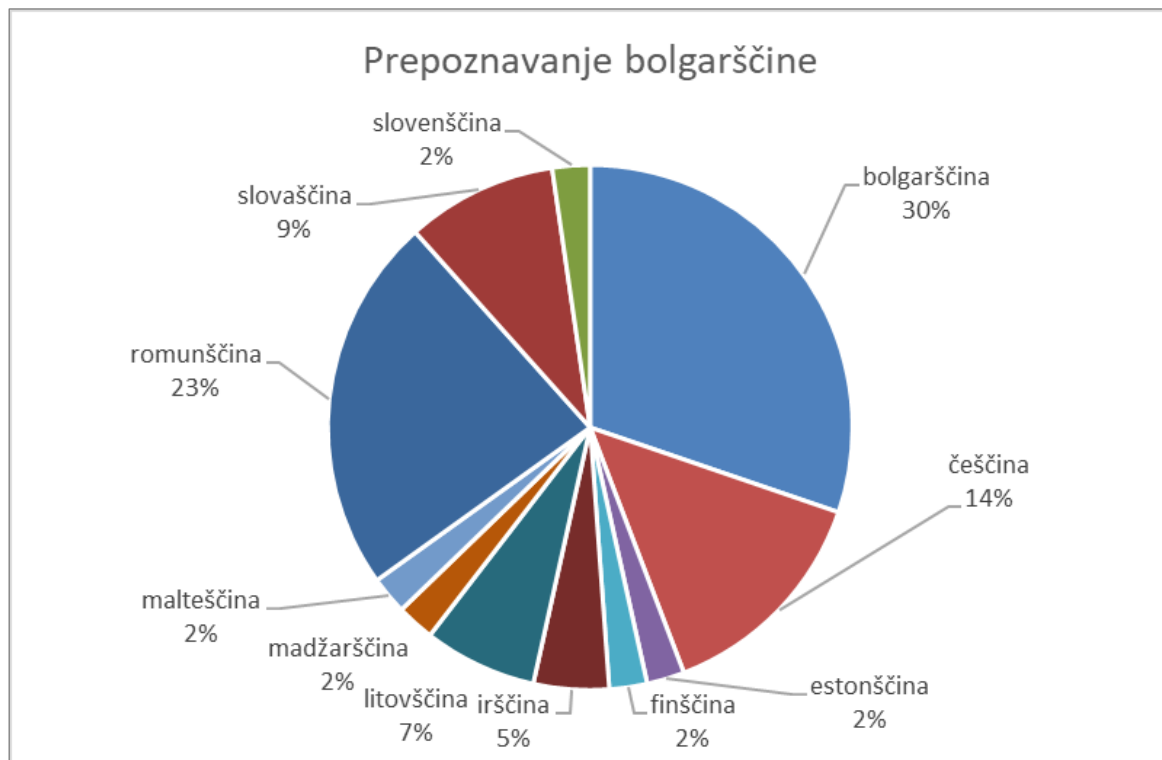

Graf 10: Prepoznavanje francoščine

V zadnjem poslušanem posnetku so učenci prepoznavali francoščino. Pravilnih je bilo 39 izbir učencev. Od teh je kar polovica zapisala, da je jezik slišala v šoli, saj imamo na šoli organiziran tudi izbirni predmet francoščino. Tudi tukaj se je pojavljal odgovor, da omenjeni jezik slišijo po televiziji oz. radiu.

BRANJE TUJIH JEZIKOV

Bolgarščina

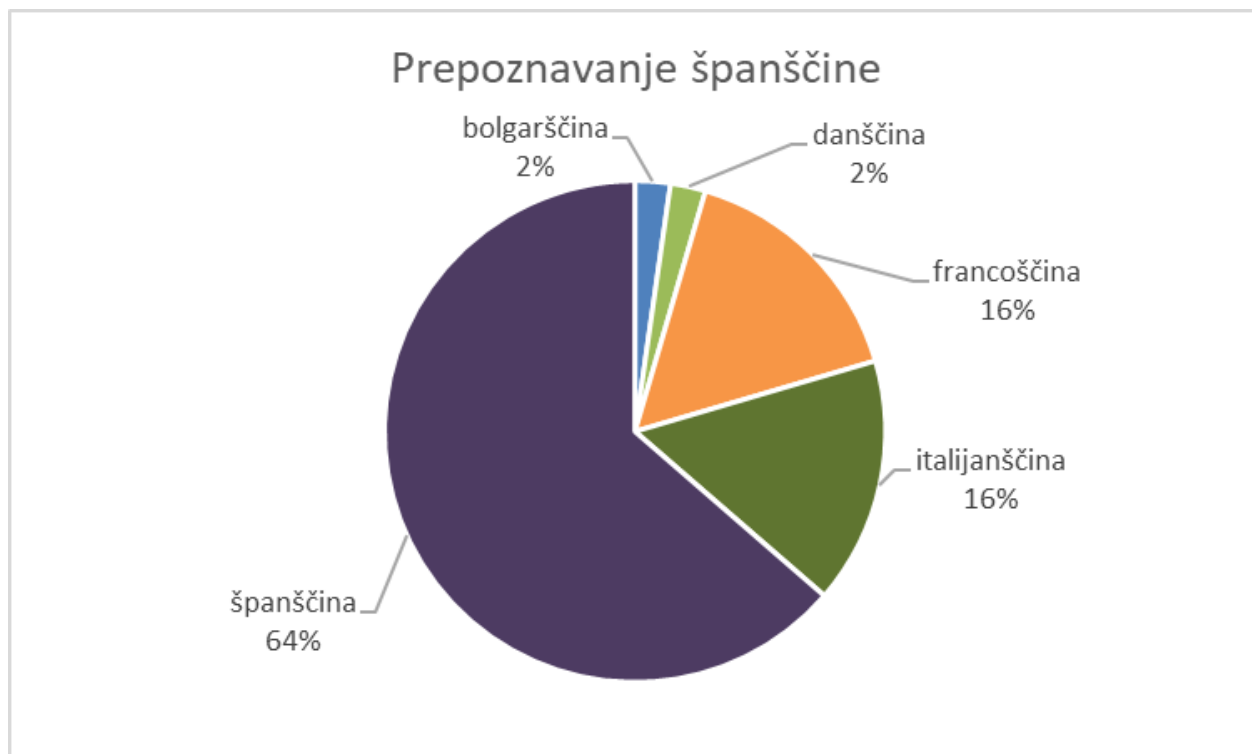
Graf 11: Bralno prepoznavanje bolgarščine

Nemščina

Graf 12: Bralno prepoznavanje nemščine

Španščina

Graf 13: Bralno prepoznavanje španščine

Hrvaščina

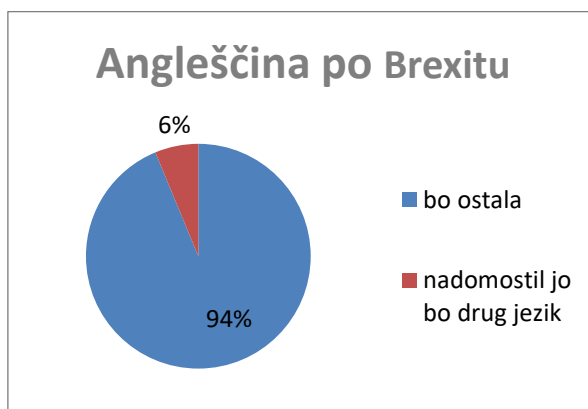

Graf 14: Bralno prepoznavanje hrvaščine

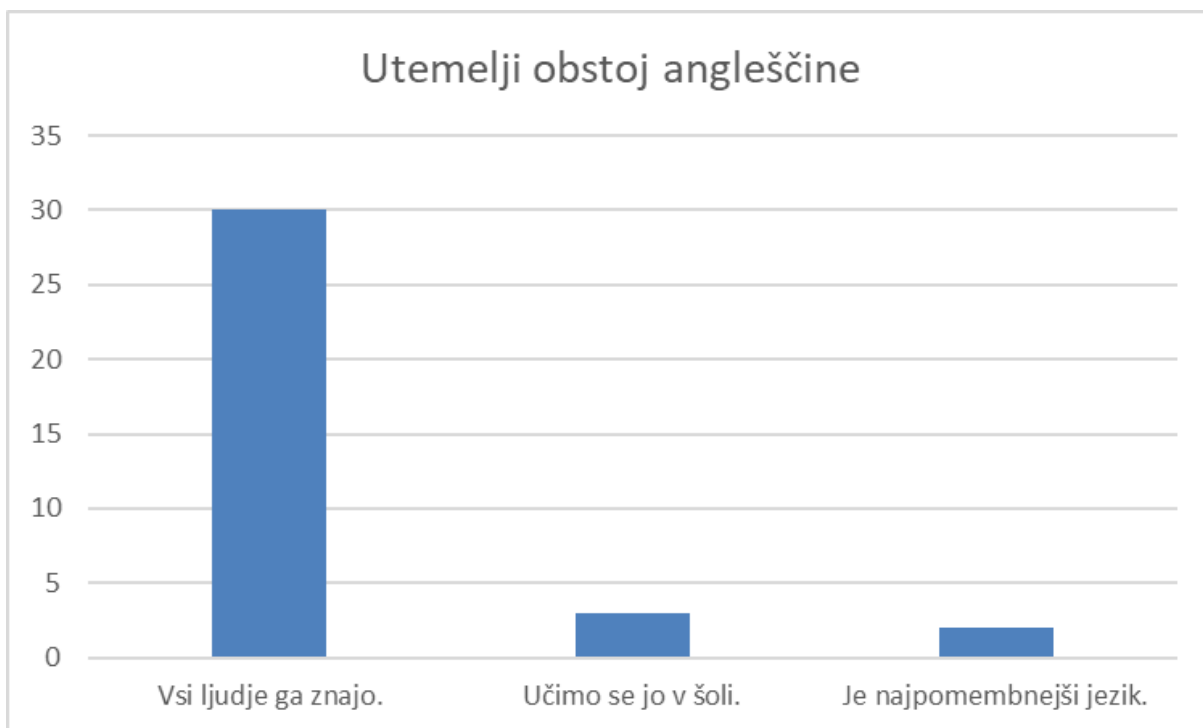
Iz Grafa 11 se lahko razbere, da so učenci izbirali razpršeno, menim, da je večina ugibala. Več učencev je bolgarščino prepoznalo pri bralnem delu (30 %) kot pri slušnem (0 %). Nemščino je pri slušnem in bralnem delu prepoznalo več kot 41 anketirancev (Graf 12). Španščino je pri bralnem delu prepoznalo 64 % anketirancev, pri slušnem delu manj, 51 % (Graf 13). Pri branju hrvaščine pa je pravilno obkrožilo 98 % anketirancev, kar je več pravih odgovorov kot pri slušnem delu (92 %) (Graf 14). Na podlagi dobljenih rezultatov lahko povzamemo, da učenci v večji meri prepoznajo nek jezik po branju zapisa kot pa po poslušanju besedila v tem jeziku.

3.2.3.2 Vpliv izstopa Velike Britanije iz EU na rabo angleščine

Učence sem vprašala, ali menijo, da se bo po Brexitu angleščina ohranila ali jo bo nadomestil drug jezik. Iz spodnjega grafa (Graf 15) je razvidno, da večina učencev meni, da bo angleščina ostala. Iz Grafa 16 pa lahko razberemo, da tako menijo, ker se jo večina ljudi v evropskem prostoru uči oziroma jo govori.

Graf 15: Angleščina po Brexitu

Graf 16: Utemeljitev obstoja angleščine

Anketiranci menijo, da če bi raba angleščine izgubila pomen, bi se največ učencev začelo učiti nemščino, za njo so učenci razvrstili še španščino in francoščino (Graf 17).

Graf 17: Učenje tujega jezika

Zanimalo me je tudi, kateri jezik ima po mnenju anketirancev danes najpomembnejšo vlogo. Razberemo lahko (Graf 18), da večina učencev pripisuje največjo vlogo angleščini.

Graf 18: Jezik z najpomembnejšo vlogo

3.2.3.3 Mnenje anketirancev o učenju tujih jezikov

Učenci se zavedajo pomembnosti učenja tujih jezikov, saj jih je kar 46 odgovorilo, da se jim zdi učenje tujih jezikov smiselno. Kot razloge so navajali: za namene potovanj (21), pogoji za pridobitev službe (6) in za sporazumevanje s tujimi gosti (23).

Na vprašanje o tem, kdaj naj bi se otroci začeli učiti tuje jezike, so anketiranci podajali različna mnenja (Graf 19). Prav vsi so svoje odgovore utemeljili. Tisti, ki so zapisali, da bi se začeli učiti pri treh oz. šestih letih, so kot razlog navajali, da se je potrebno začeti učiti tujih jezikov čim prej, ker se mlajši hitreje in več zapomnijo. Približno polovica učencev meni, da naj se učenje tujih jezikov prične kasneje, saj menijo, da se morajo najprej naučiti slovenščino oz. je učenje tujih jezikov prezahtevno.

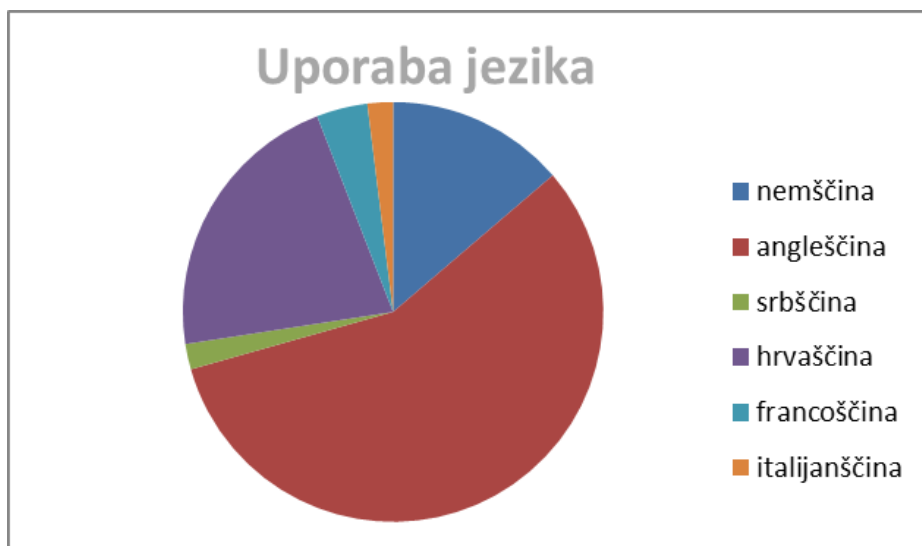
Graf 19: Starost ob začetku učenja tujih jezikov

3.2.3.4 Situacija uporabe tujega jezika

S tujimi jeziki se srečujemo vsakodnevno, zato sem povprašala učence, ali so se že znašli v situaciji, ko so se morali sporazumevati v tujih jezikih (Graf 20). 38 anketirancev je odgovorilo, da se je v takih situacijah že znašlo. Večinoma so te izkušnje bile: v tujini s tujci (24), na morju (8), na že omenjeni izmenjavi, ki jo je organizirala naša šola (4), s sorodniki (4) in na spletu (3). Na Grafu 21 je vidno, da so anketiranci najpogosteje uporabljali angleščino, ker je na naši šoli prvi učni jezik in jo vsi učenci poznajo. Sledi ji hrvaščina, ki je jezik naše sosednje države Hrvaške in je tudi zelo podobna slovenščini. Za njo pa je nemščina, ki je v naši šoli izbirni predmet in jo nekateri učenci že dobro obvladajo. Anketirani so poleg angleščine, hrvaščine in nemščine uporabili tudi srbščino, francoščino in italijanščino.

Graf 20: Sporazumevanje v tujih jezikih

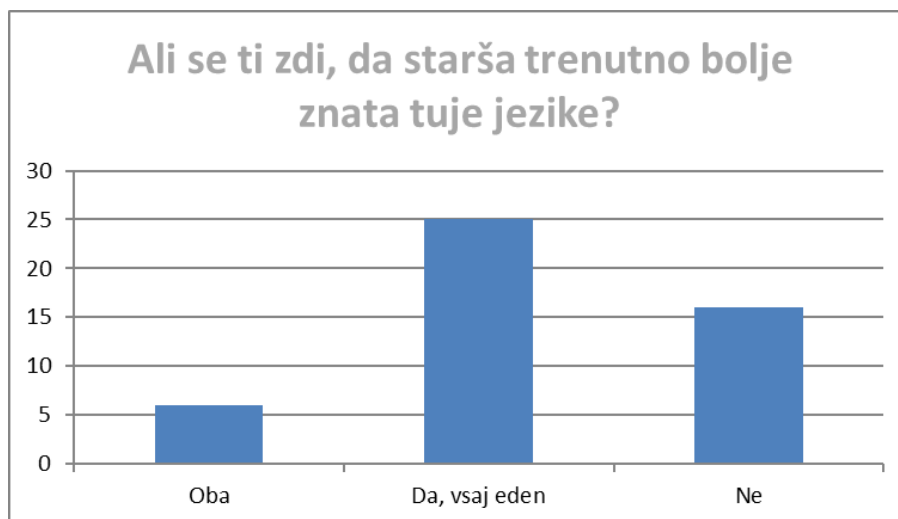
Graf 21: Uporaba tujih jezikov

Učenje jezikov je pomembno, zato me je zanimalo, ali so starši istega menja in svoje otroke spodbujajo k učenju tujih jezikov. Anketirance sem vprašala, ali jih starši spodbujajo k učenju jezikov. 93 % anketirancev je odgovorilo, da jih starši podpirajo, samo 7 % pa je odgovorilo, da jih starši ne spodbujajo (Graf 22).

Graf 22: Spodbujanje k učenju tujih jezikov

Ker se potrebe po znanju tujih jezikov povečujejo, je po mojem mnenju znanje anketirancev boljše kot znanje tujih jezikov njihovih staršev. Odgovori kažejo (Graf 23), da moji sovrstniki menijo, da tuje jezike bolje od njih znata v 6 primerih oba starša, v 25 primerih samo eden od staršev, v 16 primerih pa nobeden od staršev .

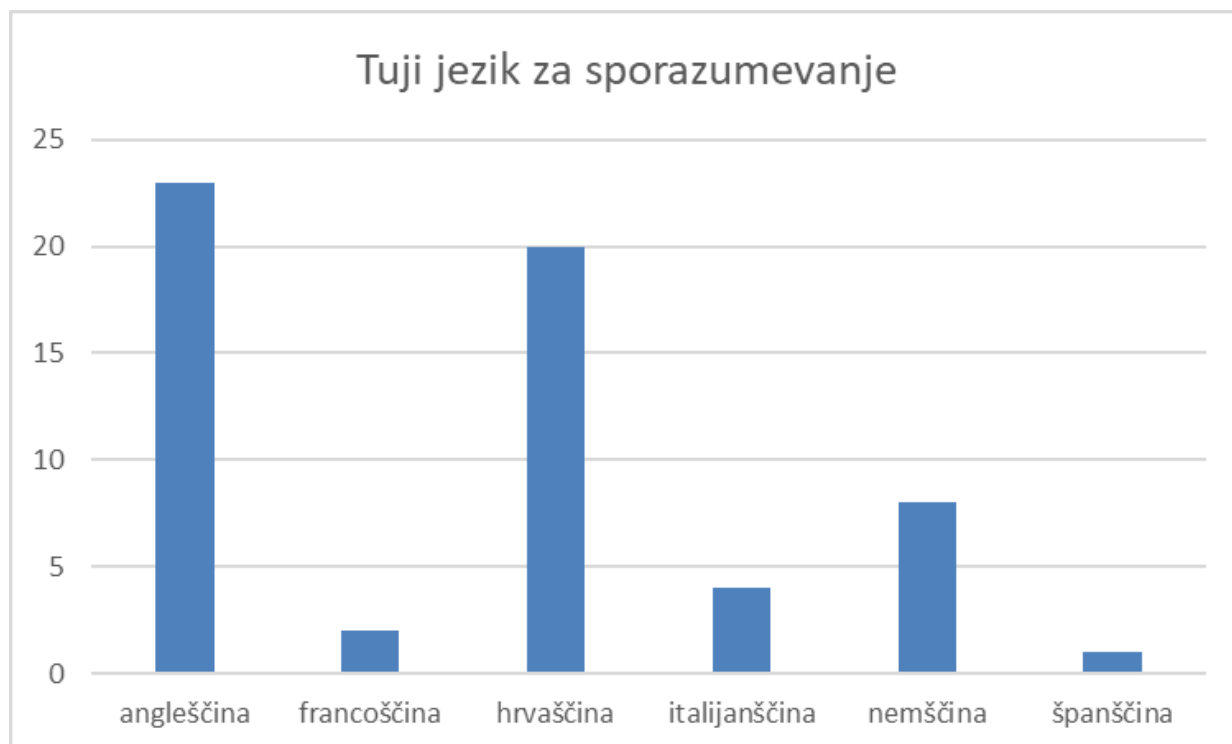

Graf 23: Znanje tujih jezikov

3.2.4 Anketni vprašalnik za občane

Anketirala sem 24 občanov občine Gorenja vas - Poljane. V anketi so sodelovale tri osebe, stare od 20 do 40 let; pet oseb, starih od 41 do 50 let; deset oseb, starih od 51 do 60 let, in tri osebe nad 60 let. Večina anketiranih (18) ima zaključeno višjo izobrazbo, visoko ali več. Dva anketiranca imata končano srednješolsko izobrazbo, trije imajo poklicno izobrazbo, eden od anketiranih ima končano osnovnošolsko izobrazbo.

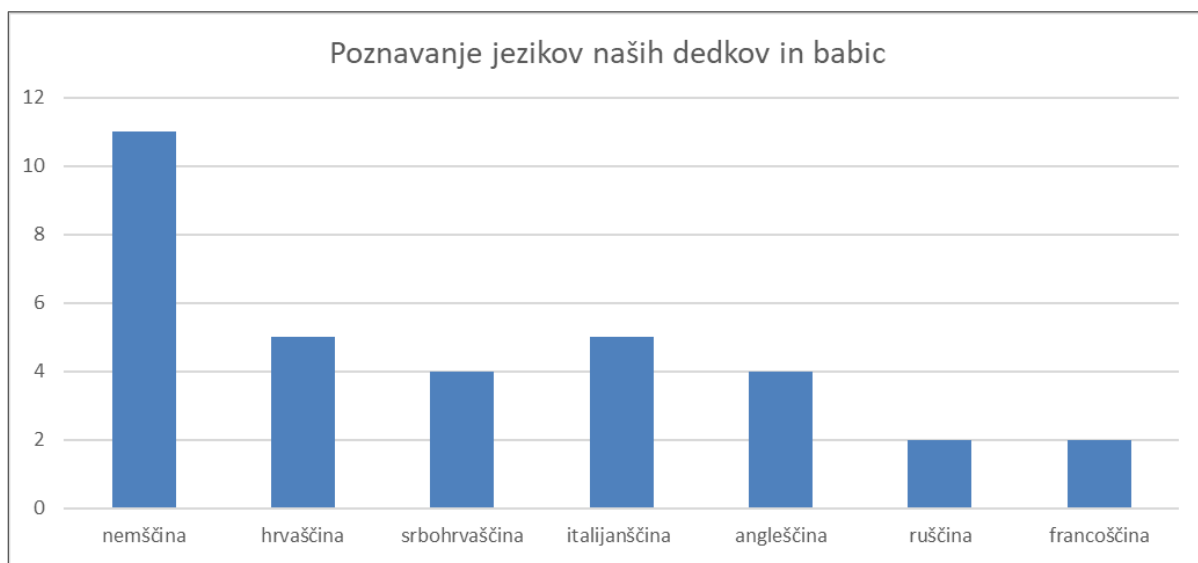
Anketirance sem povprašala, katerega od 23 evropskih tujih jezikov bi prepoznali, če bi ga slišali. Anketiranci so podajali podobne odgovore. Vsi bi prepoznali angleščino (24) in nemščino (24), sledijo pa italijanščina (23), hrvaščina (22), francoščina (22) in španščina (21). Posamezniki bi prepoznali še madžarščino (19), češčino (18) in poljščino (12). Anketirani občani bi prepoznali iste jezike, kot so jih dobro prepoznali anketirani učenci.

Graf 24: Tuji jeziki anketiranih občanov za sporazumevanje

Anketirane občane sem povprašala tudi, v katerem tujem jeziku bi se lahko sporazumevali (Graf 24). Skoraj vsi bi lahko komunicirali v angleščini (23), sledi pa ji hrvaščina (20). Anketiranec z osnovnošolsko izobrazbo in trije anketiranci z višjo izobrazbo bi lahko komunicirali v italijanščini. Osem anketirancev bi lahko komuniciralo v nemščini, samo dva v francoščini in eden v španščini.

Zanimalo me je, ali se je skozi čas znanje jezikov spreminjalo, zato sem anketirance povprašala, ali so njihovi starši tudi znali tuje jezike in katere. Šest jih je obkrožilo, da njihovi starši niso znali tujih jezikov. Eden od anketirancev je obkrožil, da se ne spomni. Ostalih sedemnajst anketirancev pa se spomni, da so njihovi starši znali tuje jezike. Največ staršev je govorilo nemško. Sledijo pa italijanščina, hrvaščina in srbohrvaščina. Dva sta znala govoriti francosko, dva pa rusko (Graf 25).

Graf 25: Poznavanje tujih jezikov naših prednikov

Tako kot učence devetega razreda (Graf 27) sem tudi občane povprašala, ali so tudi njih starši spodbujali k učenju jezikov (Graf 26). 62 % anketiranih je odgovorilo, da so jih starši spodbujali k učenju tujih jezikov, kar 38 % pa jih je povedalo, da jih starši niso spodbujali. Pomembnost znanja tujih jezikov vse bolj narašča, zato menim, da se starši tega vse bolj zavedajo in vse bolj spodbujajo svoje otroke k učenju tujih jezikov.

Graf 26: Spodbujanje k učenju tujih jezikov včasih

Graf 27: Spodbujanje k učenju tujih jezikov danes

4 RAZPRAVA

Iz rezultatov lahko razberemo, da so po poslušanju tujih jezikov angleščino prepoznali vsi učenci. Hrvaščino je prepoznalo 92 % učencev, nemščino 87 % učencev, francoščino 83 % učencev, italijanščino 78 % učencev, španščino 51 % učencev, slovaščino 29 %, madžarščino 25 %, danščino je prepoznal 1 učenec, bolgarščine pa nihče.

Rezultati so v skladu z našimi pričakovanji. Učenci so dobro prepoznavali vse tri na naši šoli poučevane jezike (angleščina, francoščina, nemščina). Kot vzrok za prepoznavanje hrvaščine so učenci v večji meri navajali počitnice na morju.

Učenci hrvaščino zasledijo tudi pri poslušanju glasbe in gledanju filmov. V zadnjem času se pojavlja veliko španskih serij, popularna je tudi španska glasba, vse to pa verjetno vpliva na dobro prepoznavanje španščine. Tudi oba naša intervjuvanca menita, da na znanje tujih jezikov vplivajo mediji in ohranjanje podnapisov tujejezičnih televizijskih vsebin, saj naj bi sinhronizacija omejevala izpostavljenost tujim jezikom. Raziskava, ki jo je opravila Mateja Cafuta (2010), je pokazala, da imajo mediji velik vpliv na znanje angleščine pri učencih, sem uvršča predvsem gledanje oddaj v angleškem jeziku, brskanje po spletu in posluhanje glasbe. Frank Špela (2016) je proučevala pomen predhodnega znanja učencev 2. in 4. razreda osnovne šole na učenje in poučevanje angleščine. Ugotovila je, da je pri 89 % drugošolcev televizija (filmi in risanke v angleščini) pomemben dejavnik predhodnega znanja angleščine. Rezultati ankete, ki jo je izvedla med četrtošolci, so pokazali, da jih kar 45 % gleda televizijske angleške programe, 44 % pa jih posluša angleške pesmi.

Ana Gorenc (2017) je ugotovila, da med slovenskimi in nizozemskimi 11- in 12-letniki obstajajo statistično pomembne razlike v rezultatih nacionalnega preverjanja znanja iz angleščine. Slovenski učenci so v njeni raziskavi v povprečju uspešneje rešili preizkus znanja za 4,4 točke. Avtorica raziskave poleg drugih dejavnikov vzrok pripisuje temu, da slovenski učenci v večji meri gledajo televizijske oddaje v angleščini in poslušajo angleško glasbo, kar so pokazali rezultati ankete.

Eva Jesih (2015) je v raziskovalni nalogi ugotavljala odnos dijakov Gimnazije Celje do znanja tujih jezikov. 98 % anketiranih dijakov pravi, da so gledali nadaljevanke in risanke v tujih jezikih brez podnapisov, od tega jih 97 % meni, da jim je to pomagalo pri učenju tujega jezika.

Poleg medijev na prepoznavnost jezikov vpliva tudi obisk tuje države. Italijanščino so prepoznali učenci, ki so bili v Italiji na izmenjavi, smučanju ali potovanju. Ravno tako so ti dejavniki vplivali na prepoznavanje jezikov Slovaške in Madžarske, ki pa sta geografsko bolj oddaljeni od nas in učenci tja potujejo v manjšem številu, kar pa je verjetno vzrok manjšega števila prepoznav teh dveh jezikov. Bolgarščine ni prepoznal nihče. Menim, da vzrok tega lahko iščemo v odsotnosti tega jezika v medijih, tudi potovanja v Bolgarijo niso pogosta. **S tem sem potrdila prvo hipotezo: »Večina učencev prepozna tuje jezike sosednjih in bližnjih držav ter jezike, ki se jih učijo v šoli.«**

Rezultati prepoznavanja jezikov po branju besedil kažejo, da nemščino in hrvaščino prepozna 98 % učencev, španščino 64 % učencev in bolgarščino 30 % učencev. **Ti rezultati so me presenetili in niso v skladu z mojo hipotezo: »Večina učencev bolje prepozna tuje jezike po poslušanju kot po branju besedila.«** Predvidevala sem, da bodo učenci bolje prepoznali tuje jezike po poslušanju, ker tudi v medijih te jezike sprejemajo preko slušnega kanala. Dunja Đurić (2017) je ugotavljala povezanost med spremljanjem televizijskih programov v angleškem jeziku in slušnim razumevanjem učencev petega razreda osnovne šole. Ugotovila je, da so petošolci, ki naj bi več časa preživeli pred televizijskimi ekrani in gledali več angleških televizijskih programov, dosegli boljše rezultate na standardiziranem testu slušnega razumevanja. Jaz pa sem dobila drugačne rezultate. Pri bralnem delu anketirancev nismo spraševali, kje so zapise v danih jezikih že prebrali, zato težje ugotovimo, zakaj hipoteza ni potrjena. Na boljše prepoznavanje pri bralnem delu bi lahko vplivali naslednji dejavniki: učenci so pri bralnem delu imeli več časa, da se osredotočijo na prebrano, zato so v besedilu prepoznali posamezne besede in besedne zveze; pri poslušanju so lahko slabše prepoznavali jezike zaradi slabše slušne pozornosti (posnetek so slišali samo enkrat). Pri prepoznavanju

bolgarščine bi lahko vplival drugačen zapis, saj je jezik zapisan v cirilici. Učenci so mogoče izločali jezike, za katere so vedeli, da se ta zapis ne uporablja. Obstaja možnost, da so poleg tega predvidevali še, da se cirilica uporablja v vzhodnem delu Evrope, torej so za njihov izbor ostali najpogostejši izbrani jeziki: slovaščina, češčina, romunščina in bolgarščina.

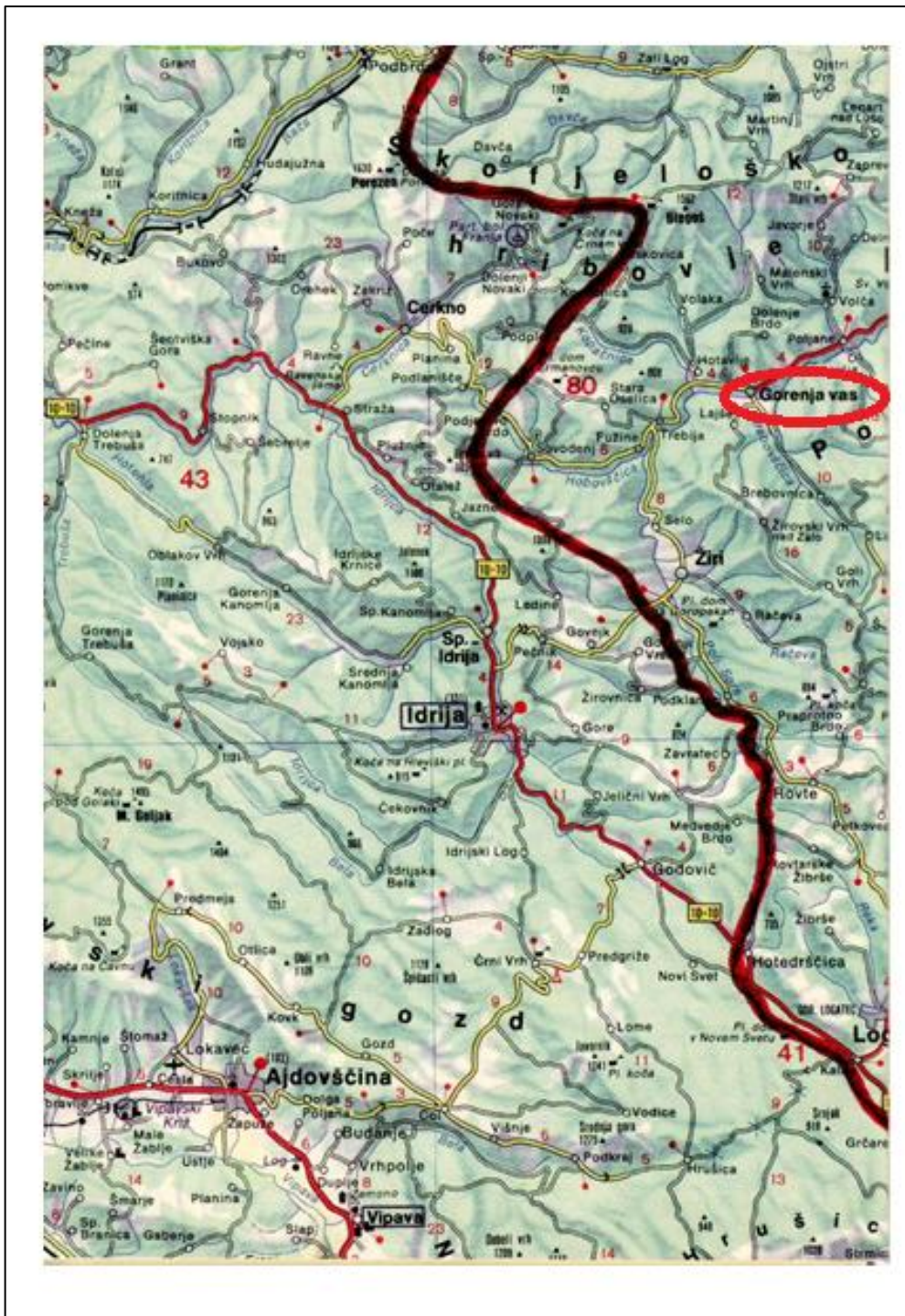
Tretja hipoteza: »Večina anketirancev meni, da Brexit ne bo vplival na rabo angleščine v evropskem prostoru in slovenskem šolskem sistemu,« je bila potrjena.

Tako meni 94 % učencev; kot razlog so navajali, da angleščino govori veliko število ljudi. Tudi moja intervjuvanca, Tanja Fajon in dr. doc. Ignacij Fock, menita, da se raba angleščine ne bo zmanjšala. To se sklada z mojimi navedbami v teoretičnem delu, kjer povzamem članek Cvjetovića, ki govori o tem, da angleščina ne bo odšla iz Evropske unije (<https://siol.net/novice/svet/ali-bo-po-brexitu-manj-angleščine-v-bruseljskih-pisarnah-440705>). Hipotetično, če bi angleščina izgubila pomen, bi se največ učencev glede na rezultate ankete učilo nemščino, taka sprememba pa bi prav gotovo v šolskem prostoru trajala več let.

Iz odgovorov starejših občanov je razbrati, da bi v večini prepoznali iste jezike, kot so jih dobro prepoznali anketirani učenci: angleščino, nemščino, italijanščino, hrvaščino, francoščino in španščino. Večina občanov bi se lahko sporazumevala v istih jezikih kot jih ob priliki uporabljajo tudi učenci: največ v angleščini, hrvaščini in nemščini.

Zanimalo me je, ali se je skozi čas znanje jezikov spreminjalo, zato sem anketirane občane povprašala, ali so njihovi starši tudi znali tuje jezike in katere. Šest jih trdi, da njihovi starši niso znali tujih jezikov. Največ staršev anketiranih občanov naj bi govorilo nemško. Menim, da je to posledica slovenskega ozemlja večstoletni oblasti Habsburžanov (Avstrijsko cesarstvo in kasneje Avstro-Ogrska), kjer je bila nemščina uradni jezik in tudi jezik izobraževanja. Vsi, ki so doštudirali do konca 1. sv. vojne, so znali nemško. »Tradicija nemščine« se je ohranjala tudi zaradi ohranjanja stikov z bivšo državo.

Prav tako na znanje nemščine v takratnih časih vplivala okupacija Nemčije med drugo svetovno vojno, saj je okupator vpeljal uvedbo nemškega jezika v uradih in šolah (<https://okupacijskemeje.si/exh03-ch05.html>). Nemščina je bila že med obema vojnama poleg francoščine glavni tuji jezik v gimnazijah in srednjih šolah, vpliv učenja francoščine se pokaže tudi v moji raziskavi, saj sta dva starša anketirancev znala govoriti francosko (Repe, 2017). Poleg nemščine, ki je bila zastopana v največji meri, so predniki anketirancev znali tudi italijanščino, hrvaščino in srbohrvaščino. Predvidevam, da je znanje italijanščine posledica nekdanje Rapalske meje, ki je bila meja med Kraljevino Italijo in Kraljevino SHS, in je bila zelo blizu naših krajev (<https://www.gore-ljudje.net/novosti/81051/>). Če smo prej omenili, da so se po okupaciji Nemčije na našem ozemlju učili nemščino, so otroci na italijanski strani obiskovali italijanske šole (<https://okupacijskemeje.si/exh03-ch05.html>).

Slika 13: Rapalska meja
 VIR: Spletni vir 23

Znanje hrvaščine in srbohrvaščine je verjetno posledica bivanja naših prednikov v SFRJ. Majhen delež staršev anketirancev je znalo govoriti angleško, dva sta v tistih časih že znala govoriti francosko, dva tudi rusko. Urbasova (2019, str. 237) v svojem članku navaja: »Po 2. svetovni vojni postane ruščina glede na takratne politične razmere v Jugoslaviji in močno navezovanje na Sovjetsko zvezo obvezen tuj jezik v slovenskih nižjih gimnazijah (danes 5., 6., 7. in 8. razred) in dobi status izbirnega maturitetnega predmeta ob angleščini in latinščini na višji gimnaziji.« Kot zanimivost lahko dodamo še, da se je zanimanje za ruščino zelo spreminjalo; leta 1990 (v času tranzicije in globalizacije) se je ruščino učilo zgolj 5 dijakov, medtem ko se jih je v šolskem letu 2017/18 učilo že preko 1300 (Urbas, 2019).

Iz zapisanega je razvidno, da se znanje jezikov skozi čas spreminja – danes je v ospredju angleščina, včasih je bila nemščina. Predvidevam, da na to, kateri jeziki so med ljudmi najbolj razširjeni, vplivajo tudi družbeno-politične razmere.

Sklepam, da se je stališče do pomembnosti znanja tujih jezikov skozi čas spreminjalo, saj je 62 % anketiranih občanov odgovorilo, da so jih starši spodbujali k učenju tujih jezikov, 38 % pa jih meni, da niso imeli spodbud s strani staršev. Od učencev sem dobila bolj vzpodbudne odgovore – 93 % anketiranih učencev namreč pove, da jih starši spodbujajo k učenju tujih jezikov. 16 učencev meni, da so v znanju tujih jezikov boljši kot oba starša, 25 učencev pa, da so v znanju tujega jezika boljši vsaj od enega starša. Več kot polovica učencev je menilo, da naj bi se učenje tujega jezika pričelo s sedmimi leti oziroma prej, ker menijo, da se mlajši učijo jezikov veliko hitreje.

Glede na dobljene rezultate lahko rečem, da zavedanje o pomembnosti znanja tujih jezikov vse bolj narašča, da se starši in otroci tega vse bolj zavedajo in vse bolj spodbujajo svoje otroke k učenju tujih jezikov.

Tudi v evropskem prostoru začnejo otroci z učenjem tujih jezikov vse mlajši. Po navedbah Evropske komisije za izobraževanje se večina učencev začne učiti prvega tujega jezika med 6. in 9. letom starosti. Starostna meja za obvezno učenje tujih jezikov se je v večini držav v zadnjih 15-ih letih znižala, nekatere države poučevanje tujih jezikov vključujejo celo v predšolsko vzgojo. Primer je nemško govoreča skupnost v Belgiji, ki zagotavlja učenje tujih jezikov že za 3-letne otroke

(https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/IP_12_990). V zvezi s pomembnostjo zgodnjega učenja tujega jezika bi izpostavila že prej omenjeno raziskavo Ane Gorenc (2017), ki je ugotovila, da so slovenski učenci bili uspešnejši pri nacionalnem preverjanju znanja angleščine od nizozemskih učencev. Pomembno dejstvo, ki ga Gorenčeva izpostavi in ki je verjetno pripomoglo k takim zaključkom, je tudi zgodnejše formalno učenje angleščine slovenskih učencev (pri sedmih letih) v primerjavi z nizozemskimi učenci (pri desetih letih).

Na podlagi dobljenih rezultatov potrjujem četrto hipotezo, ki pravi, da je znanje tujih jezikov v družbi bolj spodbujeno in boljše kot pred leti.

5 ZAKLJUČEK

Pomen znanja tujih jezikov je v svetu vse večji, predvsem na področju izobraževanja, zaposlovanja, kulture ...

Zanimalo me je, kako se je znanje tujih jezikov spreminjalo skozi zgodovino, kako vpliva družbeno-politični sistem na znanje jezikov in kakšno je mnenje družbe o znanju jezikov.

Ugotovila sem, da se je skozi različne politične sisteme in delitve države znanje jezikov na našem ozemlju spreminjalo. Na to so vplivali Rapalska meja, obdobje druge svetovne vojne in v zadnjem obdobju vstop Slovenije v Evropsko unijo, ki je okrepila sodelovanje na trgu dela, gospodarskem, političnem, kulturnem, finančnem, zakonodajnem ... področju, kar pa sem opisala tudi v teoretičnem delu raziskovalne naloge (<https://eucbeniki.sio.si>; Avbelj, et al., 2019; Kranjc, et al, 2019). Evropska unija ima 24 uradnih jezikov, ki so si med seboj enakopravni. Evropski parlament zagotavlja največjo mero večjezičnosti, saj je po navedbah evropske poslanke Tanje Fajon zagotovljeno sporazumevanje v 552 jezikovnih kombinacijah. Za to delo imajo zaposlene prevajalce in tolmače za vseh 24 uradnih jezikov. V prvem delu raziskovalne naloge navajam, da prevajalska služba zaposluje približno 1140 ljudi, od tega več kot 600 prevajalcev. Evropski parlament ima tudi 270 redno zaposlenih tolmačev, poleg tega pa še približno 1500 akreditiranih tolmačev. Ne smemo pa pozabiti tudi na 75 pravnikov lingvistov, ki zagotavljajo pravilnost zakonodajnih prevodov

(<https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/sl/organisation-and-rules/multilingualism>).

Za raziskovalno nalogo s tega področja sem se odločila, ker sem v spomladanski mesecih leta 2019 v medijih zasledila, da se bodo po izstopu Velike Britanije iz Evropske unije zgodile na področju uporabe angleščine velike spremembe. Po prebiranju člankov sem ugotovila, da se je o tem pisalo tudi že leta 2017. Presenetil me je odziv medijev v zvezi z rabo angleščine ob najavi izstopa Velike Britanije iz EU. Največ vsebin člankov je napovedovalo razvrednotenje angleščine po Brexitu v evropskem prostoru. (<https://www.dnevnik.si/1042735705>; <https://reporter.si/clanek/svet/juncker-govoril-bom-francosko-ker-angleščina-izgublja-pomen-v-evropi-510837>; <https://siol.net/novice/svet/ali-bo-po-brexitu-manj-angleščine-v-bruseljskih-pisarnah-440705>).

Junker (<https://reporter.si/clanek/svet/juncker-govoril-bom-francosko-ker-angleščina-izgublja-pomen-v-evropi-510837>, 20. 2. 2020) je celo izjavil: »Govoril bom francosko, ker počasi, a zanesljivo angleščina izgublja pomen v Evropi.« Večina anketiranih devetošolcev (94 %) ter intervjuvanca doc. dr. Ignacij Fock in Tanja Fajon menijo, da Brexit ne bo vplival na rabo angleščine. Tytti Granqvist, koordinatorica za zunanje komuniciranje pri Evropski komisiji generalnega direktorata za prevajanje, mi je na mojo prošnjo pojasnila, da bi bilo za umik angleščine s seznama uradnih jezikov potrebno strinjanje vseh držav članic Sveta, vključno s predstavniki Irske in Malte. Ker do zdaj nobena država članica ni zahtevala umika angleščine s seznama, le-ta ostaja uradni jezik EU.

Ugotovitve raziskovalne naloge kažejo, da angleščina vendarle ostaja v Evropskem parlamentu in ostalih evropskih institucijah. Napoved, ki so jo podajali mediji o angleščini, za zdaj ostaja pretirana. Zagotovo pa bo čas prinesel svoje. Še vedno pa menim, da je znanje vsaj kakšnega tujega jezika nujno potrebno. Ta spoznanja bi rada prenesla na svoje sovrstnike.

Pri obdelavi podatkov sem ugotovila, da bi lahko v anketnem vprašalniku za učence pri prepoznavanju jezika pri branju besedil dodala podvprašanje, s katerim bi izvedela, na podlagi česa so se učenci odločali za izbrani jezik. Če bi imela te podatke, bi drugo hipotezo lažje komentirala.

Zanimivo bi bilo bolj podrobno raziskati zgodovinsko-politični vpliv na prepoznavanje in rabo jezikov v našem prostoru v primerjavi z bolj oddaljeno pokrajino v Sloveniji; na področju rabe angleščine pa spremljati njeno uporabo v evropskih institucijah in morebitno prevlado kakšnega drugega jezika.

6 VIRI

Avbelj, M., Ganna Mahmoud, D., Tawitian, Elissa, Zupančič, M. *Jaz, midva, mi 8. Učbenik za domovinsko in državljansko kulturo in etiko v 8. razredu osnovne šole*, Ljubljana: Rokus Klett, 2019.

Cafuta, M. *Mediji pri pouku angleškega jezika v drugi triadi osnovne šole*. Diplomsko delo. Maribor: Pedagoška fakulteta, 2010. (citirano 5. 2. 2020). Dostopno na naslovu: <https://dk.um.si/Dokument.php?Id=15738>

Đurič, D. *Povezanost med spremljanjem televizijskih programov v angleškem jeziku in slušnim razumevanjem učencev petega razreda osnovne šole*. Magistrsko delo. Univerza v Ljubljani: Pedagoška fakulteta, 2017. (citirano 5. 2. 2020). Dostopno na naslovu: <https://repozitorij.uni-lj.si/lzpisGradiva.php?id=92418&lang=slv&prip=rup:9159558:d3>

Frank, Š. *Pomen predhodnega znanja na učenje in poučevanje angleščine na razredni stopnji*. Magistrsko delo. Univerza na Primorskem: Pedagoška fakulteta, 2016. (citirano 5. 2. 2020). Dostopno na naslovu: <https://repozitorij.upr.si/lzpisGradiva.php?id=9030&lang=slv>

Gorenc, A. *Izvenšolsko okolje kot pomemben dejavnik znanja angleškega jezika: primerjava Slovenije in Nizozemske*. Magistrsko delo. Univerza v Ljubljani: Pedagoška fakulteta, 2017. (citirano 1. 2. 2020). Dostopno na naslovu: <https://repozitorij.uni-lj.si/lzpisGradiva.php?id=95183&lang=slv>

Grad, F., Kaučič, I., Nerad, S., Ribičič, C., Zagorc, S. *Ustavno pravo Evropske unije*. Ljubljana: Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, 2007.

Jesih, E. *Odnos gimnazijcev do znanja tujih jezikov*. Raziskovalna naloga. I. gimnazija v Celju, 2015. (citirano 3. 2. 2020). Dostopno na naslovu: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201504241.pdf>

Kalin Golob, M. Jezikovnokulturni vidiki vključevanja Slovenije v Evropsko unijo. V: *Teorija in praksa: revija za družbena vprašanja*, 2001, let. 38, št. 2, str. 213–230. (citirano 12. 12. 2019). Dostopno na naslovu: <http://dk.fdv.uni-lj.si/tip/tip20012KalinGolob.PDF>

Krajc, G., Prebilič, V., Rebernik, D., Zupančič, J., Razpotnik M. J., Najrajter, D., Nečimer, V. *EU v šoli : priročnik za učitelje z delovnimi listi*. Ljubljana: Rokus Klett, 2010.

Repe, B. *Slovenci in sosedi*. Izbrana poglavja iz slovenske zgodovine. Interno učno gradivo za drugo stopnjo študija zgodovine (druga, dopolnjena izdaja). Ljubljana: Filozofska fakulteta, 2017. (citirano 16. 2. 2020). Dostopno na naslovu: http://zgodovina.ff.uni-lj.si/sites/zgodovina.ff.uni-lj.si/files/Dokumenti/slovenci_in_drugi_ucno_gradivo_2017.pdf

Stritar, M., Stabej, M. Večjezičnost v institucijah Evropske unije. V: *Jezik in slovstvo, 2009, letnik 54, številka 5, str. 57–72*. (citirano 2. 2. 2020). Dostopno na naslovu: <http://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-VZZAWLSA/791dbe4e-58cf-4fc6-b01a-1db431ffea28/PDF>

Trunk Širca, N., Kolenc K., Mohorko, J. *Države članice EU in njihovi jeziki / The Member States Of The Eu And Their Languages* (online). 2012. (citirano 15. 10. 2019). Dostopno na naslovu: <http://www.eupika.mfdps.si/si/>

Urbas, J. Vloga in pomen učenja ruščine v slovenski družbi in izobraževanju. V: *Poti in stranpoti poučevanja tujih jezikov v Sloveniji*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2019. (citirano 23. 2. 2020). Dostopno na naslovu: <https://e-knjige.ff.uni-lj.si/znanstvena-zalozba/catalog/view/180/276/4662-1>

SPLETNI VIRI

Spletni vir 1

i-učbenik za geografijo v 9. razredu osnovne šole

<https://eucbeniki.sio.si> (dostop: 5. 10. 2019)

Spletni vir 2

Simboli evropske unije

http://www.svetevrope.si/sl/predstavitev_sveta_evrope/simboli/index.html

(dostop: 15. 10. 2019)

Spletni vir 3

Evropska unija

https://sl.wikipedia.org/wiki/Evropska_unija (dostop: 1. 10. 2019)

Spletni vir 4

<https://siol.net/media/img/ff/42/5742564c83854398300e-evropska-unija.jpeg>

(dostop: 5. 10. 2019)

Spletni vir 5

Kateri so uradni jeziki Evropske unije

<https://sl.busqueprofesionales.com/3204-what-are-the-official-languages-of-the-european-union> (dostop: 5. 10. 2019)

Spletni vir 6

Evropski dan jezikov 2014 – natečaj

<https://sio.si/2014/09/17/evropski-dan-jezikov-2014-natecaj/> (dostop: 20. 2. 2020)

Spletni vir 7

Prevajalec cenik? Koliko stane prevod oz. prevajanje besedila?

<https://i0.wp.com/omisli.si/nasvet-strokovnjaka/wp-content/uploads/2020/02/prevajanje-besedila-prevajalec-cena.jpg?w=455&ssl=1> (dostop: 2. 12. 2019)

Spletni vir 8

Prevajalec cenik? Koliko stane prevod oz. prevajanje besedila?

<https://i1.wp.com/omisli.si/nasvet-strokovnjaka/wp-content/uploads/2020/02/tolmacenje-prevajanje-sodni-tolmaci.jpg?w=400&ssl=1> (dostop: 2. 12. 2019)

Spletni vir 9

<https://d3hjf51r9j54i7.cloudfront.net/wp-content/uploads/sites/3/2016/07/brexit5-620x330.jpg>

(dostop: 2. 12. 2019)

Spletni vir 10

<https://www.vsikuponi.si/media/contents/129430/medium.1579767230.9548366557.jpg>

(dostop: 1. 12. 2019)

Spletni vir 11

<https://www.gazeta-shqip.com/wp-content/uploads/2019/10/14149-IRkRXTTK-768x492.jpg> (dostop: 2. 12. 2019)

Spletni vir 12

http://www.studentskazalozba.si/uploads/images/r_900_700/i_fock.jpg (dostop: 2. 12. 2019)

Spletni vir 13

Večjezičnost v Evropskem parlamentu

<https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/sl/organisation-and-rules/multilingualism> (dostop: 2. 12. 2019)

Spletni vir 14

Zgodovina Evropske unije

https://europa.eu/european-union/about-eu/history_sl (dostop: 6. 9. 2019)

Spletni vir 15

Podrobno pod lupo: BREXIT

<https://otroski.rtvsl.si/infodrom/prispevek/5625> (dostop: 2. 12. 2019)

Spletni vir 16

Izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije – BREXIT

https://www.fu.gov.si/poslovni_dogodki_podjetja/izstop_zdruzenega_kraljestva_iz_evropske_unije_brexit/ (dostop: 10. 11. 2019)

Spletni vir 17

Kaj bo z angleščino, če se zgodi Brexit?

<https://www.dnevnik.si/1042735705> (dostop: 20. 8. 2019)

Spletni vir 18

Juncker: Govoril bom francosko, ker angleščina izgublja pomen v Evropi

<https://reporter.si/clanek/svet/juncker-govoril-bom-francosko-ker-angleščina-izgublja-pomen-v-evropi-510837> (dostop: 20. 2. 2020)

Spletni vir 19

Angleščina ne bo več uradni jezik Evropske unije

<https://www.dnevnik.si/1042881477> (dostop: 5. 8. 2019)

Spletni vir 20

Britanija opolnoči odhaja

<https://www.dnevnik.si/1042921086/svet/britanija-opolnoci-odhaja> (dostop: 12. 2. 2020)

Spletni vir 21

Ali bo po Brexitu manj angleščine v bruseljskih pisarnah?

<https://siol.net/novice/svet/ali-bo-po-brexitu-manj-angleščine-v-bruseljskih-pisarnah-440705> (dostop: 5. 8. 2019)

Spletni vir 22

Jeziki EU

https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-languages_sl (dostop: 22. 10. 2019)

Spletni vir 23

Rapalska meja

<https://www.gore-ljudje.net/novosti/81051/> (dostop: 20. 2. 2020)

Spletni vir 24

Okupacijske meje

<https://okupacijskemeje.si/exh03-ch05.html> (dostop: 18. 2. 2020)

Spletni vir 25

Evropska komisija, Evropski otroci se tujih jezikov učijo vse mlajši

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/IP_12_990 (dostop: 10. 2. 2020)

Spletni vir 26

Francoščina

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Franco%C5%A1%C4%8Dina> (dostop: 8. 11. 2019)

7 PRILOGE

7.1 Priloga 1

Anketa za občane

Živijo/ Hello/ Hallo/ Bonjour/ Ciao, sem učenka 9. razreda in pripravljam raziskovalno nalogo na temo jezikov v Evropski uniji. Prosim vas, da odgovorite na spodnja vprašanja. Odgovore bom uporabila izključno pri tej raziskovalni nalogi. Anketa je anonimna.

Neja Biček

1. Starost. Obkrožite.

- a) 20–40 let
- b) 41–50 let
- c) 51–60 let
- d) nad 60 let

2. Izobrazba. Obkrožite.

- a) OŠ ali manj
- b) poklicna izobrazba
- c) srednješolska izobrazba
- d) višja ali visoka izobrazba ali več

3. Katerega izmed spodnjih jezikov bi prepoznali, če bi ga slišali? Obkrožite.

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonsščina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

4. V katerem izmed spodaj naštetih jezikov bi se lahko sporazumevali? Obkrožite.

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonsščina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

5. Ali se mogoče spomnite, katere tuje jezike so govorili vaši starši? Obkrožite.

DA, SPOMNIM SE. NE, NE SPOMNIM SE. NISO ZNALI TUJIH JEZIKOV.

Če ste obkrožili da, zapišite, prosim, katere:

6. So Vas starši spodbujali k učenju tujih jezikov? Obkrožite.

DA

NE

Zahvaljujem se Vam za Vaše odgovore.

7.2 Priloga 2

Anketa za devetošolce

Živijo/ Hello/ Hallo/ Bonjour/ Ciao, sem učenka 9. razreda in pripravljam raziskovalno nalogo na temo jezikov v Evropski uniji. Zanima me, ali boš ugotovil/a, v katerih jezikih so besedila, ki jih boš slišal/a in prebral/a, zato te prosim, da odgovoriš na spodnja vprašanja. Odgovore bom uporabila izključno pri tej raziskovalni nalogi. Anketa je anonimna.

Neja Biček

1. Preberi besedilo v slovenščini.

Evropejci, združeni v raznolikosti

Evropska unija (EU) je družina demokratičnih evropskih držav, ki si skupaj prizadevajo za mir in blaginjo. EU ni država, ki bi nadomestila obstoječe države, temveč je več kot katera koli mednarodna organizacija. EU je v resnici edinstvena. Njene države članice so ustanovile skupne institucije, na katere so prenesle del svoje suverenosti, tako da na evropski ravni lahko demokratično sprejemajo odločitve o vprašanih skupnega interesa.

2. Poslušal/a boš 10 posnetkov istega, zgoraj zapisanega, besedila v desetih različnih evropskih jezikih.

1 - V katerem jeziku je po tvojem mnenju slišano besedilo?

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonščina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

A) Ali ti je jezik poznan? DA NE

B) Če si odgovoril/a DA, kje si ga že slišal/a? _____

2 - V katerem jeziku je po tvojem mnenju slišano besedilo?

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonščina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

A) Ali ti je jezik poznan? DA NE

B) Če si odgovoril/a DA, kje si ga že slišal/a? _____

3 - V katerem jeziku je po tvojem mnenju slišano besedilo?

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonščina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

A) Ali ti je jezik poznan? DA NE

B) Če si odgovoril/a DA, kje si ga že slišal/a? _____

4 - V katerem jeziku je po tvojem mnenju slišano besedilo?

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonščina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

A) Ali ti je jezik poznan? DA NE

B) Če si odgovoril DA, kje si ga že slišal? _____

5 - V katerem jeziku je po tvojem mnenju slišano besedilo?

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonščina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

A) Ali ti je jezik poznan? DA NE

B) Če si odgovoril/a DA, kje si ga že slišal/a? _____

6 - V katerem jeziku je po tvojem mnenju slišano besedilo?

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonščina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

A) Ali ti je jezik poznan? DA NE

B) Če si odgovoril/a DA, kje si ga že slišal/a? _____

7 - V katerem jeziku je po tvojem mnenju slišano besedilo?

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonščina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

A) Ali ti je jezik poznan? DA NE

B) Če si odgovoril/a DA, kje si ga že slišal/a? _____

8 - V katerem jeziku je po tvojem mnenju slišano besedilo?

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonščina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

A) Ali ti je jezik poznan? DA NE

B) Če si odgovoril/a DA, kje si ga že slišal/a? _____

9 - V katerem jeziku je po tvojem mnenju slišano besedilo?

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonščina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

A) Ali ti je jezik poznan? DA NE

B) Če si odgovoril/a DA, kje si ga že slišal/a? _____

10 - V katerem jeziku je po tvojem mnenju slišano besedilo?

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonščina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

A) Ali ti je jezik poznan? DA NE

B) Če si odgovoril/a DA, kje si ga že slišal/a? _____

3. Spodaj so 4 besedila, zapisana v različnih tujih evropskih jezikih. Slovenski prevod teh besedil je besedilo v prvi nalogi, ki si ga že prebral/a. Če želiš, si s tem besedilom lahko pomagaš.

1 - V katerem jeziku je po tvojem mnenju naslednje besedilo? Obkroži.

Европейци, единни в многообразието

Европейският съюз е семейство от демократични европейски страни, решени да работят заедно за мир и благоденствие. Той не е държава, която трябва да замести съществуващите държави, но не е и поредната международна организация. Всъщност Европейският съюз е уникален. Неговите държави-членки са учредили общи институции, на които са отстъпили част от суверенитета си, така че решенията по специфични въпроси от общ интерес да могат да се вземат по демократичен начин на европейско равнище.

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonsčina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

2 - V katerem jeziku je po tvojem mnenju naslednje besedilo? Obkroži.

Die Europäer: in Vielfalt vereint

Die Europäische Union (EU) ist ein Zusammenschluss demokratischer europäischer Länder, die sich der Wahrung des Friedens und dem Streben nach Wohlstand verschrieben haben. Sie versteht sich nicht als ein neuer Staat, der an die Stelle bestehender Staaten tritt. Allerdings ist die Europäische Union auch mehr als alle sonstigen internationalen Organisationen. Die EU ist im Wortsinne einzigartig. Die Mitgliedstaaten der EU haben gemeinsame Organe eingerichtet. Teile ihrer einzelstaatlichen Souveränität haben sie diesen Organen übertragen, damit in bestimmten Angelegenheiten von gemeinsamem Interesse auf europäischer Ebene demokratische Entscheidungen getroffen werden können.

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonsčina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

3 - V katerem jeziku je po tvojem mnenju naslednje besedilo? Obkroži.

Europeos unidos en la diversidad

La Unión europea (UE) es una familia de países europeos democráticos, que se han comprometido a trabajar juntos en aras de la paz y la prosperidad. No se trata de un Estado destinado a sustituir a los actuales Estados, pero es más que cualquier otra organización internacional. En realidad, la UE es única. Sus Estados miembros han creado instituciones comunes en las que delegan parte de su soberanía, con el fin de que se puedan tomar democráticamente decisiones sobre asuntos específicos de interés común, a escala europea.

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonsščina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

4 - V katerem jeziku je po tvojem mnenju naslednje besedilo? Obkroži.

Građani Evropske unije ujedinjeni u različitosti

Evropska unija (EU) zajednica je evropskih demokratskih država koje zajedničkim naporima teže uspostavi mira i blagostanja. Ona nije nastala s namjerom da se zamijene postojeće države, već predstavlja tvorevinu koja nadilazi okvire još jedne međunarodne organizacije. Evropska unija zapravo je jedinstvena. Njezine su zemlje članice uspostavile zajedničke institucije na koje su prenijele dio suvereniteta kako bi se odluke o određenim pitanjima od zajedničkog interesa mogle demokratski donositi na europskoj razini.

angleščina	bolgarščina	češčina	danščina	estonsščina
finščina	francoščina	hrvaščina	irščina	italijanščina
latvijščina	litovščina	madžarščina	malteščina	nemščina
nizozemščina	poljščina	portugalščina	romunščina	slovaščina
slovenščina	španščina	švedščina		

4. V Evropskem parlamentu je 24 uradnih jezikov. Najpogosteje uporabljeni so angleščina, francoščina in nemščina. Kot verjetno že veš, Velika Britanija izstopa iz EU, s tem pa se pojavlja vprašanje, kaj se bo zgodilo z angleščino.

A) Kaj misliš, ali bo angleščina ostala uradni jezik EU ali jo bodo nadomestili drugi jeziki? Obkroži.

BO OSTALA.

NADOMESTIL JO BO DRUG JEZIK.

Utemelji: _____

B) Kateri jezik bi se začel/a učiti, če bi raba angleščine izgubila pomen? _____
Zakaj? _____

C) Kateri od spodaj naštetih jezikov se ti zdi, da ima danes najpomembnejšo vlogo?

- a) angleščina b) francoščina c) nemščina

5. Zanima me tudi tvoje mnenje o učenju tujih jezikov, zato prosim, odgovori še na nekaj vprašanj v zvezi s tem.

A) Ali se ti zdi učenje tujih jezikov smiselno? Obkroži. DA NE

Zakaj? _____

B) Kdaj bi se po tvojem mnenju otroci morali začeti učiti tuje jezike? Obkroži.

a) pri 3 letih b) pri 6 letih c) pri 7 letih č) pri 9 letih

Utemelji: _____

C) Ali si že bil/a v situaciji, kjer si moral/a uporabiti kakšen tuji jezik? Obkroži. DA NE

Če si obkrožil/a DA, prosim, opiši situacijo.

Katerega izmed tujih jezikov si uporabil/a? _____

D) Ali te starši spodbujajo k učenju tujih jezikov? Obkroži. DA NE

E) Se ti zdi, da tvoji starši trenutno bolje znajo tuje jezike od tebe? Obkroži.

DA, OBA.

DA, VSAJ EDEN.

NE.

Zahvaljujem se ti za tvoje odgovore.